

VilaWeb

La batalla pel corredor mediterrani

Envestida contra el català a les escoles dels PPCC

11-S. Com ha canviat el món

Avanç editorial: la nova novel·la de Ferran Torrent

El desembarcament d'Amazon.es

Steve Jobs
(1955-2011)

**'No us deixeu
lligar pels dogmes,
no visqueu dels
pensaments
d'altri'**

Temporada
2011/2012

Teatre Nacional
de Catalunya

Abona't
al TNC
abonataltnc.cat

«Viure, viure, viure sempre:
no voldria morir mai»

El comte Arnau Joan Maragall

Patrocinadors

www.telentrada.com

CXTelentrada
CatalunyaCaixa

VilaWeb ^{III}

Partal, Maresma i Associats
c/ Ferlandina 43
08001 Barcelona
tfn. 93 442 64 39

Editora

Assumpció Maresma

Director

Vicent Partal

Coordinadora de la revista

Montse Serra

Cap d'Edició

Jem Cabanes

Caps de Redacció

Josep Casulleras

Roger Cassany

Redacció

Martí Crespo

Bel Zaballa

Pere Cardús

Jordi Carreño

Opinió

Xavier Montanyà

Marta Rojals

Coordinador de +VilaWeb

Tais Bastida

Màrqueting i publicitat

Jaume Prenafeta

Publicitat

Montserrat Calopa

Tecnologia

Francesc Pascual

Maquetació

Jordi Juan

Correcció

Martí Crespo

Fotografia

ACN

VilaWeb

Administració

Sandra Vilalta

Cristina Calzada

Editorial

*El meu primer Mac presideix
la redacció de VilaWeb*

Vicent Partal Ben pocs poden canviar la vida de tants

La mort de Steve Jobs és una mala notícia. Esperada, però una mala notícia. Sobretot perquè és difícil d'imaginar què podria inventar encara Steve Jobs aquests vint anys vinents, quines idees hauria tingut, quines revolucions hauria engegat.

Poquíssims han tingut la capacitat de canviar la vida de tanta gent com ell. Moltes activitats de la nostra vida diària serien diferents, si ell no haguera viscut. No dic millors ni pitjors, dic diferents. Jobs ha canviat de soca-rel unes quantes indústries, totes amb un impacte enorme en la vida diària de la gent: la informàtica, la música, el cinema, la telefonia, la televisió, els diaris, la creació musical o la il·lustració gràfica...

En aquest sentit els qui, seguidors entusiastes i acrítics, volen convertir la seva feina en una mena de religió obliden l'enorme capacitat de treball del fundador d'Apple, la seua imaginació inacabable, el seu perfeccionisme, obsedit per la bellesa i per la qualitat, la seua impaciència per a posar a mans de la gent coses belles, que funcionen bé, que siguin útils.

Steve Jobs ha fet fàcil i millor la vida de molta gent, a tot arreu del món. I ha posat al servei de la creativitat, de la comunicació, unes eines que mai no havíem pogut somniar abans que ell. I, per si amb això no n'hi hagués prou, ha fet una cosa millor: aconsellar-nos que no defallim mai, que intentem sempre fer millor la nostra feina, que sapiguem viure la nostra pròpia vida 'escoltant el nostre cor' i que pensem d'una manera diferent, per nosaltres mateixos.

Sumari

Especial Steve Jobs

6 a 13 S'ha mort Steve Jobs, l'home que ha revolucionat la informàtica, la cultura i la comunicació
 'Steve Jobs: ginyis i enginy', per Martí Crespo
 El discurs de Steve Jobs a la Universitat de Stanford

Opinió

14 i 15 'Ai, Jennifer', per Marta Rojals
 16 i 17 'El Mal, el Mal, que sempre recomença', per J. J. Isern

Personatges

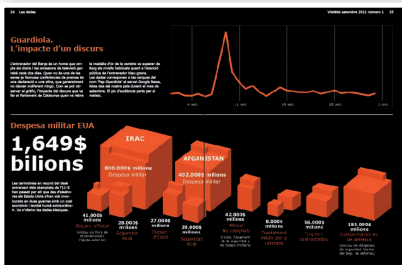
18 i 19 Isaki Lacuesta + Miquel Barceló, per Xavier Montanyà
 20 Isona Passola, productora de 'Pa negre'
 21 'Josep Termes, l'adéu a un historiador del poble', per Vicent Partal

Les dades

22 a 25 Llengües que han guanyat l'Oscar al millor film de parla no anglesa
 Facebook, el tercer país més gran del món
 Guardiola, l'impacte d'un discurs
 Despesa militar dels EUA

Política

26 a 30 Corredor mediterrani
 Opinions contundents de Josep Vicent Boira i Joan Amorós
 Twitter i el #periodisme a temps real
 31 a 33 Envestida contra la llengua en l'educació als Països Catalans
 34 'Els 125.953 alumnes valencians o tres famílies del Principat', per Vicent Partal
 35 a 37 Mascarell anuncia un acord amb les 'majors' prescindint de la quota del 50%
 38 a 43 11-S. Deu anys després, un món diferent
 Francesc Torres, memorial de l'11-S

Cultura

- 44 a 46 'Sopa per a cinquanta mil malparits: una crònica', per Bel Zaballa
- 'No vull canviar de pell', per Xavier Mercadé
- 47 'Tothom a cardar', per Roger Cassany
- 48 i 49 Entrevista amb Salvador Sunyer, director de Temporada Alta
- 50 a 52 'Pagèsiques' de Perejaume, una obra de boscos'

Avançament editorial

- 54 i 55 Ferran Torrent publica 'Ombres en la nit' (Columna)

Tecnologia

- 56 a 61 Desembarcament d'Amazon.es
- El sector del llibre en català, prudent amb l'arribada d'Amazon
- 'Amazon és una de les bases de la revolució editorial', per Liz Castro
- 'L'impacte d'un meteorit', pel Libbreter

La cronologia

- 62 a 67 Els titulars del mes

La mirada de...

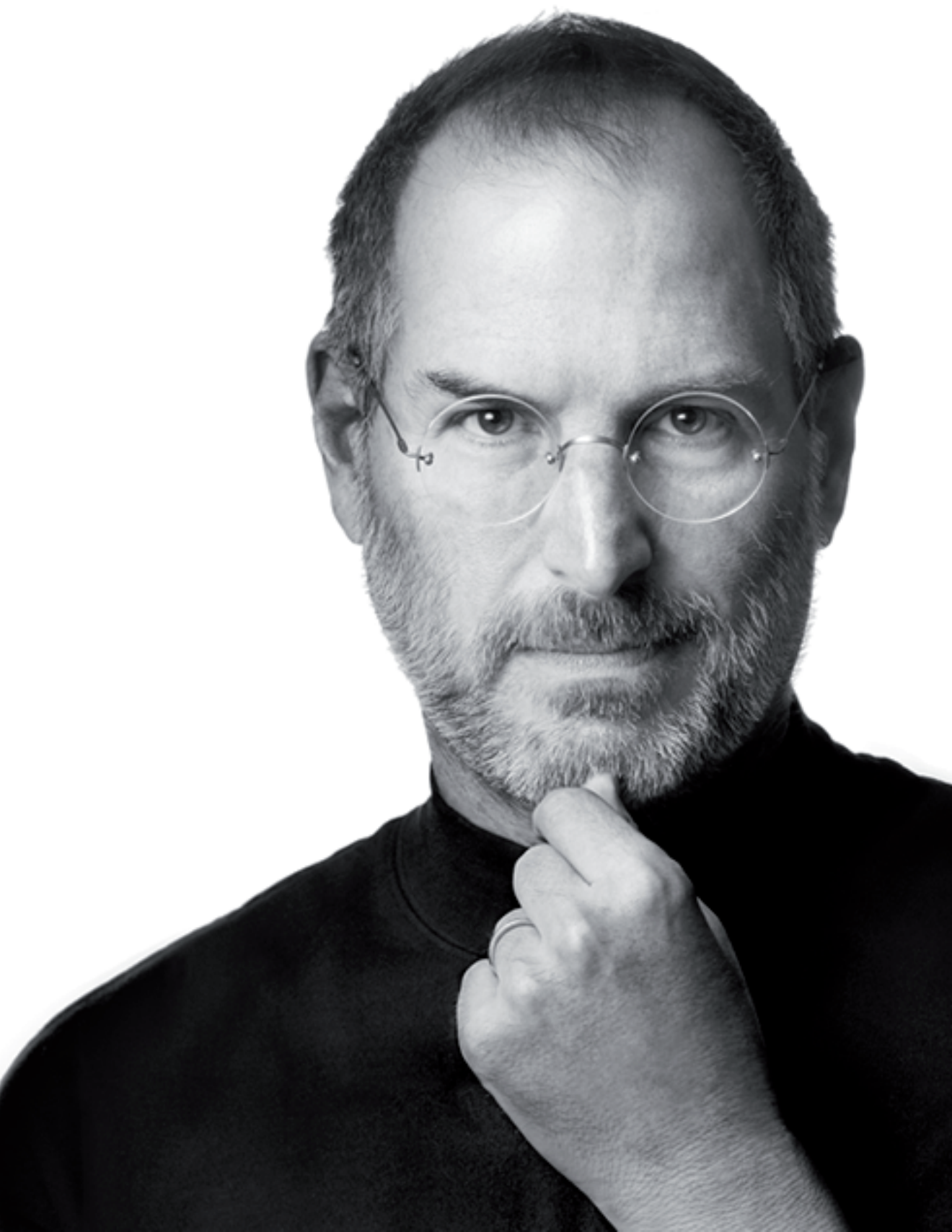
- 68 a 70 'Foc creuat a Mèxic', per Antoni Castells Talens

Els vídeos més vists

- 71 Pep Guardiola, Màrius Serra i Joaquim Maria Puyal

Tancament

- 72 'Quan maten el futur d'un país (per al meu amic Salva)', per Sebastià Bennasar

S'ha mort Steve Jobs, l'home que ha revolucionat la informàtica, la cultura i la comunicació

La mort de Steve Jobs, el fundador de la companyia Apple i responsable de productes extraordinaris com el Mac, l'iPod, l'iPhone i l'iPad, la va confirmar l'empresa a la seva web. Jobs feia anys que tenia un càncer que finalment li va segar la vida.

Jobs se n'ha anat després de passar anys en un estat de salut molt delicat. El 2004 li van diagnosticar un càncer de pàncrees i el 2009 fou sotmès a un trasplantament de fetge. Finalment, el 25 d'agost va renunciar per carta el càrrec de conseller delegat d'Apple. Les regnes de la companyia, les va agafar qui fins llavors era la seva mà dreta, Tim Cook, que va assumir la difícil tasca de menar la companyia més valuosa dels Estats Units.

'Sempre he dit que, si arribava el dia que no pogués atendre les meves obligacions i expectatives de conseller delegat d'Apple, seria el primer a fer-vos-ho saber. Malauradament, el dia ha arribat', deia Jobs a la carta en què va anunciar

la dimissió, encara que es continuava reservant la presidència.

Un gran innovador

Nascut el 1955, la vida de Jobs ha marcat el desenvolupament de la tecnologia i de la cultura aquestes darreres dècades. Des que va crear Apple amb Steve Wozniak, el 1976, Jobs ha revolucionat tots els mercats relacionats amb la informàtica. De primer, amb el Mac, va encunyar això que avui entenem per ordinador –amb els entorns gràfics que van fer famós aquest sistema operatiu–. Després, expulsat de la seva empresa, va fundar Next, amb què Tim Berners-Lee va inventar la web i que Apple va acabar adquirint. També va fundar els estudis Pixar, que van revolucionar sobretot el cinema d'animació. La tornada de Jobs a Apple va coincidir amb el període més brillant de la història d'aquesta empresa i amb l'aparició d'una extraordinària i revolucionària línia de productes que va començar amb l'iPod, va continuar amb l'iPhone i s'ha

acabat, de moment, amb l'aparició de l'iPad.

Steve Jobs va ser famós per la seva obsessió a l'hora de dissenyar productes bells que obrien, literalment, nous mercats. I ho va ser també per les presentacions dels productes, les seves famoses 'keynotes' (també anomenades *Stevenotes*), que van esdevenir un autèntic ritual per a milions de seguidors a tot el món.

El 2005 Jobs va ser l'encarregat de l'acte de graduació de la Universitat de Stanford i va pronunciar un discurs que serà recordat com un dels més interessants i emotius que va fer. Jobs deia als estudiants coses com aquestes: 'La vostra vida és limitada; no la malgasteu vivint la vida dels altres. No us deixeu lligar pels dogmes, no visqueu dels pensaments d'altri. No deixeu d'escoltar mai la vostra veu interior i tingueu el coratge de seguir el vostre cor i la vostra intuïció. La resta és secundària.'

Steve Jobs: ginys i enginy

Al número 2066 de Crist Drive a Los Altos (Califòrnia) hi ha un garatge on pelegrinen els incondicionals d'Apple. En aquesta casa, propietat dels pares del visionari cofundador d'aquesta empresa, Steve Jobs, va néixer i va rebre el primer impuls la marca de la poma. Juntament amb Steve Wozniak, el seu company d'aventura en aquells inicis, hi van muntar el primer ordinador Apple amb poc més de vint anys, el 1976.

Des d'aquesta mateixa adreça se'n van distribuir les primeres unitats, per 666,66 dòlars. Era el primer pas d'una empresa cridada a revolucionar la informàtica domèstica

el darrer quart del segle XX, i el lleure digital a la primeria del XXI.

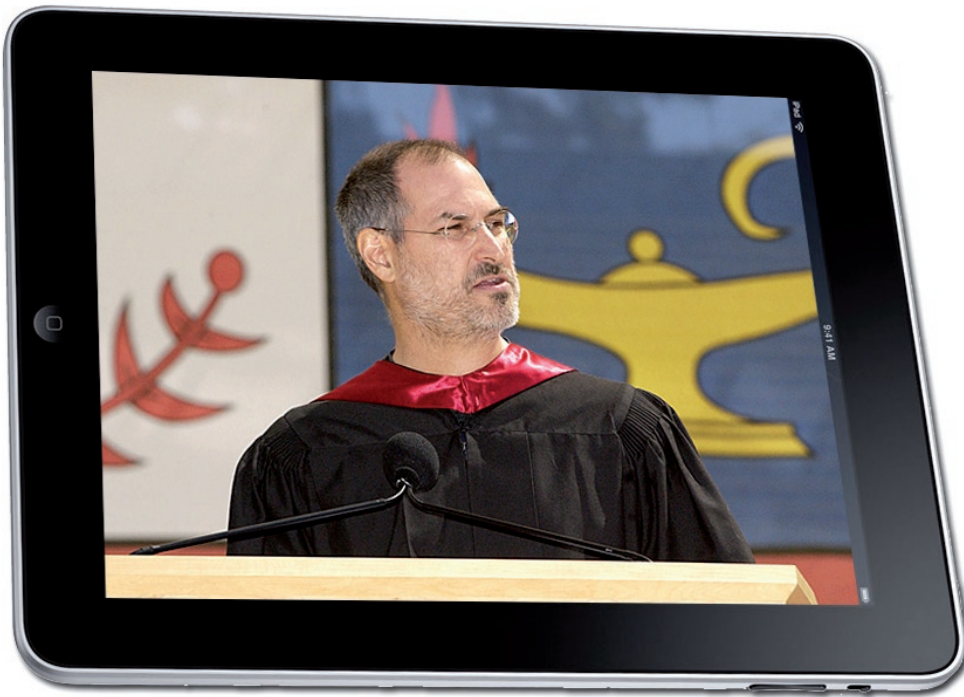
Des d'aquell 1976 fins a la mort prematura de Jobs a causa d'un càncer, el 5 d'octubre passat, hi ha tres dècades i mitja. Intenses i sobretot suficients perquè el seu nom hagi quedat associat als ginys i a l'enginy. A la llar dels seus pares adoptius, Paul Jobs i la seva dona Clara, a Palo Alto, en ple cor de l'aleshores creixent Silicon Valley californià, un joveníssim Jobs va començar a teixir la seva fama de visionari. Al costat del seu company d'estudis Steve Wozniak van saber innovar en l'incipient mercat dels ordinadors personals (gràcies

a una de les primeres integracions de la interfície gràfica en un escriptori i a l'ús del ratolí) amb la línia Apple II (1978) i, sobretot, amb la sèrie Macintosh (1984). Però Jobs i Wozniak també van tastar el fracàs: el 1980, l'Apple III no va funcionar com s'esperaven, i el 1985 i el 1987, respectivament, van sortir escaldats d'Apple. En el cas de Jobs, per desavinences internes amb el director a l'època, John Sculley.

Amb perspectiva, la sortida traumàtica d'Apple no va ser gens infructuosa per a Jobs, atès que la seva capacitat creativa es va disparar. Aquell mateix any ja va

Steve Jobs amb Steve Wozniak el 1978 amb l'Apple I

El discurs de Steve Jobs a la Universitat de Stanford

Em sento honorat de ser aquí avui amb vosaltres, en aquesta cerimònia de graduació en una de les millors universitats del món. Jo mai no m'he graduat. La veritat, mai no he estat tan a prop d'una graduació universitària com en aquest moment.

Avui m'agradaria explicar-vos tres anècdotes de la meua vida. No són gran cosa. Tres anècdotes, simplement. La primera té a veure amb connectar punts.

Em vaig retirar del Reed College als sis mesos, però vaig continuar anant-hi, d'una manera intermitent, divuit mesos més abans d'abandonar els estudis. Per què els vaig deixar? La cosa ve d'abans que jo nasqués. La meua mare biològica era una jove universitària, fadrina, que va donar-me en adopció. Ella creia fermament que

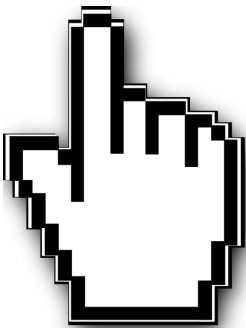
m'havia d'adoptar gent graduada. Per tant, va apanyar-ho tot perquè, tot just nascut, m'adoptessin un advocat i la seva dona. Però a l'últim minut, quan vaig néixer, se'n van desdir, perquè volien una nena. D'aquesta manera, els meus pares, que eren a la llista d'espera, van rebre una trucada de nit: 'Tenim un nen no desitjat, el volen?'. I van respondre: 'És clar!'

Quan la meua mare biològica es va assabentar que ma mare no tenia títol universitari i que el meu pare ni tan solament tenia el graduat escolar es va negar a signar els papers d'adopció definitius. Però va canviar de parer, al cap d'uns mesos, quan els pares li van prometre que algun dia hi aniria, a la universitat. I als disset anys vaig anar a la universitat. Innocent, en vaig triar una de tan cara com Stanford i tots els estalvis

dels meus pares, de classe obrera, se'n van anar en la matrícula. Sis mesos després jo no havia estat capaç d'apreciar el valor del seu esforç. No tenia idea de què volia fer a la vida i tampoc no sabia si la universitat m'ajudaria a esbrinar-ho. I jo allà, despenent tots els diners que els pares havien estalviat durant tota la vida. Vaig decidir retirar-me i confiar que tot anés bé. Aquell moment va ser aterridor, però mirant enrere és una de les millors decisions que hagi pres mai. Vaig deixar les classes obligatòries, que no m'interessaven, i vaig començar a assistir irregularment a les que em semblaven interessants.

No tot va ser romàntic. No tenia lloc on dormir, i dormia a terra de les cel·les dels amics, portava ampolles de coca-cola als dipòsits per poder comprar menjar i feia

'La vostra vida és limitada, no la malgasteu, doncs, vivint per altri. No us deixeu lligar pels dogmes, no visqueu dels pensaments d'altri. No deixeu que la fressa de les opinions d'altri apaugi la vostra veu interior. I cosa més important encara, tingueu el valor de seguir el vostre cor i la vostra intuïció, perquè d'alguna manera ja sabeu allò que realment voleu arribar a ser. La resta és secundària.'

Vegeu el vídeo del discurs de 2005 a la Universitat de Stanford subtítulat en català

onze quilòmetres, travessant la ciutat cada diumenge de nit, per aconseguir un bon àpat la setmana al temple dels Hare Krishna. M'encantava. La majoria de coses amb què vaig ensopegar, seguint la meva curiositat i intuïció, van resultar després inestimables. Per exemple, en aquell temps Reed College potser oferia la millor instrucció en cal·ligrafia del país. Tots els cartells, totes les etiquetes de tots els calaixos del campus eren bellament escrits en cal·ligrafia a mà. Com que havia abandonat el curs i no havia d'assistir a les classes normals, vaig apuntar-me a una classe de cal·ligrafia. Vaig aprendre què eren la pòlissa serif i la sans serif, la variació espacial entre combinacions de lletres diverses, què fa que la gran tipografia sigui allò que és. Era una cosa artísticament bella, històrica, com la ciència no aconsegueix de capturar-la, i la vaig trobar fascinant.

A priori, res de tot això no tenia una aplicació pràctica en la meua vida. Però deu anys després, quan dissenyava el primer ordinador Macintosh, tot va tenir sentit per a mi. El Mac va ser el primer ordinador amb una bella tipografia. Si mai no hagués assistit a aquest únic curs universitari, el Mac mai no hauria tingut gaires pòlisses proporcionalment espaiades. I com que Windows no va fer sinó copiar Mac, probablement tampoc cap PC no en tindria cap. Si mai no hagués deixat la universitat, mai no hauria assistit a aquestes classes de cal·ligrafia, i els ordinadors personals no tindrien la meravellosa tipografia que ara tenen. Naturalment, que era impossible de connectar punts mirant cap al futur quan jo era a la universitat. I

nogensmenys és ben bé això que va passar, mirat retrospectivament al cap de deu anys.

Hi insisteixo, no es poden connectar els punts mirant cap al futur, només es poden connectar mirant cap al passat. Per tant, heu de confiar que els punts, d'alguna manera, es connectaran en el vostre futur. Heu de confiar en alguna cosa, la que sigui. Mai no he abandonat aquesta perspectiva i és la que ha marcat la diferència en la meua vida.

La segona història té a veure amb l'amor i la pèrdua. Vaig ser afortunat perquè vaig descobrir aviat què volia fer a la vida. Woz i jo vam començar Apple al garatge dels meus pares, quan tenia vint anys. Vam treballar de valent, i al cap de deu anys Apple havia crescut, a partir de nosaltres dos, fins a esdevenir una companyia amb més de 4.000 treballadors i amb un moviment de dos mil milions de dòlars. Havíem presentat la nostra creació més grandiosa, el Macintosh, un any abans i jo acabava de fer els trenta.

I aleshores em van despatxar. Com et poden despatxar d'una companyia que has fundat tu? Bé, amb el creixement d'Apple vam contractar una persona que em va semblar que tenia molt de talent per a dirigir la companyia amb mi. Els primers anys les coses van anar bé. No obstant això, la nostra visió de futur va començar a bifurcar-se i finalment vam tenir una topada. Quan això va passar, la direcció li va donar la raó. D'aquesta manera als trenta anys era fora d'Apple. Havia perdut allò que havia estat el centre de tota la meua vida

adulta. Va ser devastador. Durant uns quants mesos no vaig saber ben bé què fer. Em semblava que havia decebut la generació d'empresaris anterior, que havia deixat caure el relleu en el moment de passar-me'l. Em vaig trobar amb David Packard i Bob Noyce i vaig provar de disculpar-me per haver-ho engegat tot a rodar tan estrepitosament. Va ser un fracàs públic absolut; tant, que vaig pensar fins i tot a deixar Silicon Valley. Però, molt a poc a poc, vaig començar a entendre alguna cosa. Que encara estimava allò que feia. El daltabaix d'Apple no m'havia fet canviar, en això, ni un mil·límetre. M'havien foragitat, però continuava enamorat. I vaig tornar a començar.

Llavors no ho vaig entendre, però l'acomiadament d'Apple va ser la millor cosa que podia haver-me passat. La feixuguesa de l'èxit va ser substituïda per la il·luminació de tornar a ser un principiant. Això em va alliberar i vaig entrar en una de les etapes més creatives de la meua vida. Durant els cinc anys següents vaig fundar una companyia anomenada NeXT, una altra empresa anomenada Pixar, i em vaig enamorar d'una dona sorprenent que va esdevenir la meua muller. Pixar va continuar i va crear el primer film animat per ordinador del món, 'Toy Story', i ara és l'estudi d'animació de més èxit del món. En un capgirament dels fets, Apple va comprar NeXT, vaig tornar a Apple i la tecnologia que desenvolupàvem a NeXT és el cor de l'actual renaixement d'Apple.

Amb Laurene tenim una meravellòsa família. Estic molt segur que res d'això no hauria passat si no m'haguessin despatxat d'Apple. Va ser una medecina amarga, però crec que el pacient la necessitava. A vegades la vida et clava un cop de mall al cap. No perdes la fe. Estic

convençut que l'única cosa que em va permetre de continuar va ser que jo estimava les coses que feia. Heu de trobar què esteu. I això tant val en la feina com en l'amor. La feina omplirà una gran part de la vostra vida, i l'única manera de sentir-se'n realment satisfet és de fer allò que creieu que és una gran feina. I l'única manera de fer una gran feina és d'estimar-la. Si encara no l'heu trobada, continueu cercant. No us atureu. Igual que amb les coses del cor, prou que ho sabreu, quan l'haureu trobada. I igual que qualsevol relació important, millorarà amb el pas dels anys. Continueu cercant, doncs. I no us atureu.

La tercera història és sobre la mort. Quan tenia disset anys vaig llegir una cita que deia, si fa no fa: 'Si vius cada dia com si fos l'últim, és molt probable que algun dia facis allò que toca'. Em va impressionar i aquests últims trenta-tres anys, quan em miro al mirall cada matí, em demano: 'Si avui fos l'últim dia de la meua vida, faria això que sóc a punt de fer?' I sempre que la resposta ha estat que no uns quants dies seguits, sé que necessito canviar alguna cosa.

Recordar que em moriré aviat és l'eina més important que he trobat per a prendre les grans decisions de la meua vida. Perquè gairebé totes les expectatives externes, tot l'orgull, tota la por de la vergonya o del fracàs..., tot desapareix a les portes de la mort, i no resta sinó allò que és realment important. Recordar que moriràs és la millor manera que sé de no caure en el parany de pensar que tens res a perdre. Ja vas nu. No hi ha cap raó per a no seguir al teu cor.

Fa gairebé un any em van diagnosticar càncer. Em van fer un escàner a les 7.30 del matí, i s'hi veia

Steve Jobs el 1981
amb l'Apple II

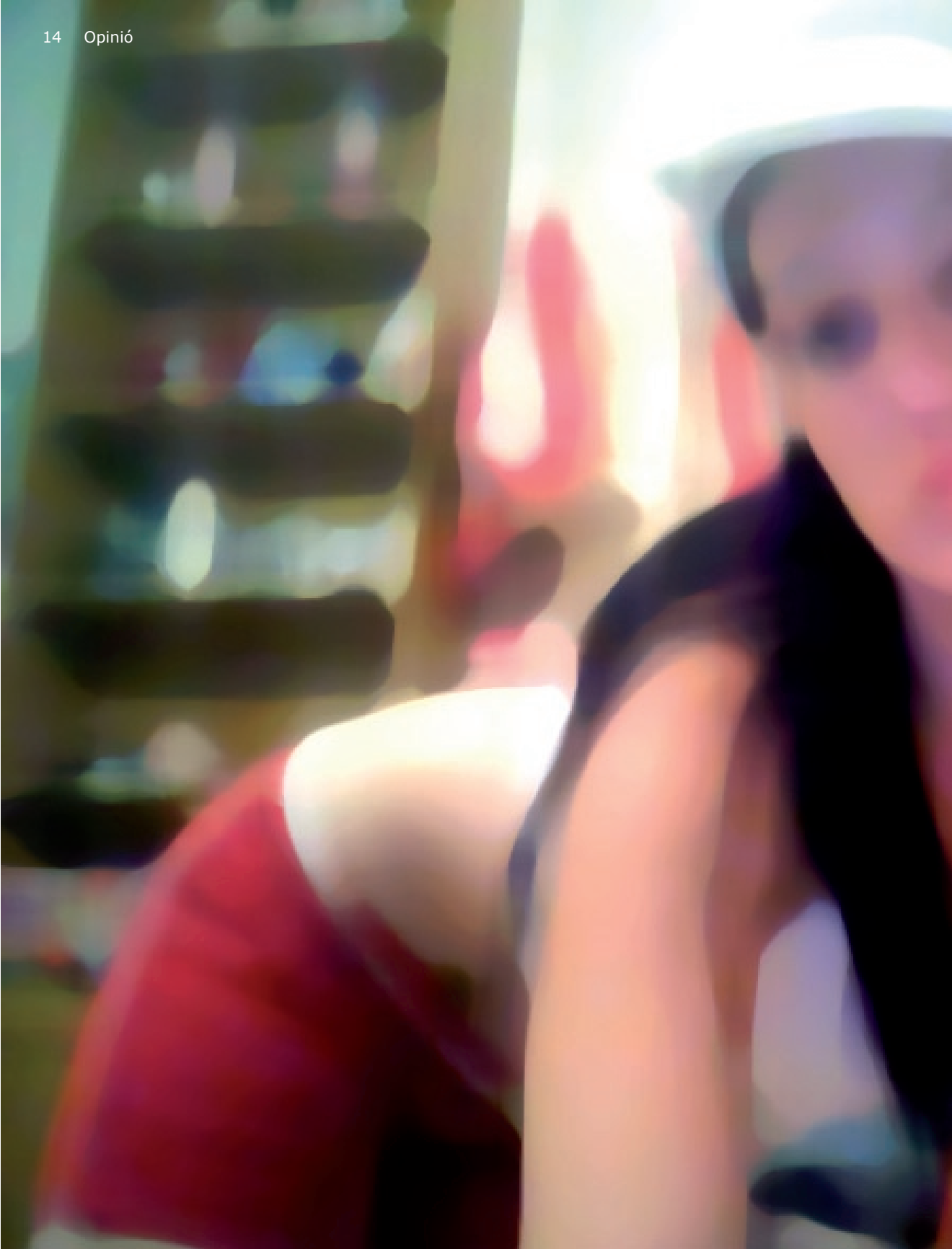
clarament un tumor al pàncrees. Ni sabia què era el pàncrees! Els metges em van dir que era molt probable que fos una mena de càncer inguarible i que segurament la vida no m'allargaria més de sis mesos. El metge em va aconsellar que me n'anés a casa i arreglés les coses, que és el codi mèdic per a preparar-te a morir. Significa que has de provar de dir als teus fills en pocs mesos què pensaves dir-los durant els deu anys vinents. Significa assegurar-te que ho tens tot resolt, perquè la família s'ho trobi tot tan fàcil com sigui possible. Significa acomiadar-te.

Vaig viure amb aquesta diagnosi tot el dia. A la tarda em van fer una biòpsia: em van ficar un endoscopi coll avall, a través de l'estómac i dels intestins, van punxar amb una agulla el pàncrees i van treure unes poques cèl·lules del tumor. M'havien sedat, però la meva dona, que era allà, em va explicar que, quan van examinar les cèl·lules al microscopi, els metges van començar a plorar perquè van descobrir que era una forma molt rara de càncer pancreàtic, que es podia guarir amb cirurgia. Em van operar i ara estic bé. Mai no he estat tan a prop de la mort i espero que així sigui unes quantes dècades més.

Com que he viscut aquesta experiència, puc parlar de la mort amb una mica més de certesa que quan era un simple concepte intel·lectual: Ningú no es vol morir. Ni la gent que vol anar al cel es vol morir per anar-hi. La mort és el destí que tots compartim. Ningú no se n'escapa. I és com ha de ser, perquè la mort és molt probable que sigui la millor invenció de la vida. És la seva agent de canvi. Elimina allò que és vell per deixar pas a allò que és nou. Ara mateix,

vosaltres sou la novetat, però algun dia, no gaire llunyà, sereu els vells. I sereu eliminats. Em sap greu de ser tan tràgic, però és així. La vostra vida és limitada, no la malgasteu, doncs, vivint per altri. No us deixeu lligar pels dogmes, no visqueu dels pensaments d'altri. No deixeu que la fressa de les opinions d'altri apugui la vostra veu interior. I cosa més important encara, tingueu el valor de seguir el vostre cor i la vostra intuïció, perquè d'alguna manera ja sabeu allò que realment voleu arribar a ser. La resta és secundària.

Quan era jove hi havia una curiosa publicació, The Whole Earth Catalogue, una de les bíblies de la meva generació. Va ser ideada per un individu, l'Steward Brand, no gaire lluny d'aquí, a Menlo Park, i hi va posar un toc poètic. Era a final dels seixanta, abans dels ordinadors personals i de l'edició amb microordinadors. S'editava amb màquines d'escriure, tisores i càmera Polaroid. Era com una mena de Google amb cobertes de cartolina, trenta-cinc anys abans que aparegués Google. Era idealista i ple de bells recursos i de grans conceptes. Steward i el seu equip en van publicar uns quants números de The Whole Earth Catalogue i després, quan ja feia el curs normal, en van publicar l'últim número. Era a mitjan anys setanta; jo tenia la vostra edat. A la contraportada de l'última edició, hi havia una fotografia d'una carretera enmig del camp a primera hora del matí. El peu de foto deia: 'Continueu tenint gana. Continueu essent esbojarrats'. Va ser el seu missatge de comiat. Sempre he volgut ser així. I ara que sou a punt de graduar-vos, de començar de nou, és això que us desitjo: Continueu tenint gana. Continueu essent esbojarrats.

Marta Rojals

Ai, Jennifer

Benvolgut senyor president:

Com que aquests dies us he vist força il·lusionat amb el 'hit' dels Catarres, em permeto l'atreviment d'adreçar-vos unes paraules amb la intenció d'evitar futures decepcions. Més que res perquè, si teníeu intenció d'enviar cap nét seu en missió patriòtica al 'Pont Aeri' per amistançar-lo amb una Jennifer, una Juani o una Yessi, sigueu a temps de reconsiderar-ho. No fos cas que el tret us sortís per la culata i el nano se us presentés al dinar de Nadal mudat amb el xandall de la 'selección' i penjant-li del coll tot l'or de la parentela.

Faig aquest preàmbul perquè sé que creieu en el matrimoni per a tota la vida. Que no hi ha d'haver amors prohibits, com vàreu dir, referint-vos als nostres Romeu i Julieta poligoners. Tot això és molt bonic a les telenovel·les, però a la vida real, i després de la quantitat de mans i mànigues que heu arribat a fer per salvar matrimonis que no rutllen, a aquesta humil articulista, li resulta sorprenent que encara tingueu fe a afinar notes tan discordants.

És trist de dir, però el matrimoni del Catarra i la 'choni' de Castefa, ara com ara, no té futur. Pot ser que els inicis siguin dolços, com els de totes les parelles, quan l'amor és realment cec i et sembla que els detallets que no t'acaben de fer el pes, com que et canviï de canal per veure la Belén Esteban o que se'n foti quan parles amb ta mare en la llengua de ta mare, són minúci-

es que polirà el temps, que ella canviarà, que la canviaràs. I un be negre. Perquè no parlem de decidir si ens hem de muntar el pis a 'Castefa' o a Vilobí d'Onyar. Parlem de valors fonamentals, i, d'aquests valors, que se sàpiga, no en venen a la Maquinista.

Ho diuen els experts: una parella no va enlloc si no camina en la mateixa direcció. I si hem de confiar que l'amor, per més cec que sigui, adreci allò que en trenta anys no hem aconseguit de normalitzar, anem llestos. Tornem als valors: les 'chonis' i els 'canis' són catalans que han pogut arribar a l'edat d'entrar a l'"Scorpia" sense haver tingut la necessitat d'establir cap contacte amb la cultura del país on han nascut. Ni els ha calgut, ni n'han tingut la voluntat. I no estic segura que tota la culpa sigui d'ells.

Dit d'una altra manera: la Jennifer, tot i ser objecte d'aquesta immersió que diuen que discrimina la llengua de Santa Coloma, quan surti del batxillerat, continuarà vivint tranquil·lament d'esquena a la realitat del Catarra, encara que ell li professi tota la devoció del món en un programa de testimonis d'Antenatres. Perquè no són les promeses d'amor que li despertaran el respecte envers una cultura que desconeix, és aquesta mateixa cultura que li ha de despertar prou respecte perquè tingui la voluntat de sentir-se-la seua. Com a seua que és, encara que ella no ho sàpiga. Per això, si no volem amors prohibits, abans haurem de treballar perquè aquests amors siguin, almenys, possibles.

Als vostres peus,

La humil articulista.

J.J. Isern

'El Mal, el Mal, que sempre recomença...'

Crítica de 'Jo confesso' de Jaume Cabré

Un home, un violí

Tal com es pregona des del mateix títol, 'Jo confesso' és el relat introspectiu que fa Adrià Ardèvol, el protagonista de la novel·la, quan comença a detectar els primers símptomes de la malaltia degenerativa que acabarà amb la seva vida intel·lectual.

Adrià, nascut a Barcelona l'any 1946, és un individu singular, un superdotat en tot allò relacionat amb els estudis i l'adopció de nous coneixements: parla deu idiomes, toca el violí, escriu llibres erudits i ha heretat de son pare un afany, més que de col·leccionista, de recol·lector. Des de les primeres pàgines de la seva confessió sabem, a més a més, que és també un home solitari, poc estimat des de la infantesa i carregat amb un fort sentit de la responsabilitat.

Al costat de la figura d'Adrià Ardèvol Jaume Cabré ens posa un altre protagonista tant o més important encara: un violí construït a Cremona el 1764 per Lorenzo Storioni. Un instrument de valor històric (i econòmic) incalculable del qual és posseïdor Adrià i que porta associada a la seva existència com a objecte –i abans fins i tot de la seva fabricació, com explicaré més endavant– una tèrbola trajectòria de robatoris i crims.

Amb aquests dos elements –un home i un violí– com a eix vertebrador de tot el conjunt l'autor va desplegant davant nostre una estremidora reflexió sobre el Mal –considerat així: amb majúscula– i

la seva constant presència al costat de l'ésser humà en el seu itinerari damunt de la terra. I, molt especialment, en el darrer mil·lenni.

Una novel·la total

Per desenvolupar el seu projecte narratiu Jaume Cabré ha optat per escriure una novel·la total i sense concessions, ambiciosa i, alhora, engrescadora. Una veritable catedral narrativa. Amb un centenar llarg de personatges, un miler de pàgines i un argument que s'endinsa en el pou del temps fins a mitjans del segle XIV –un judici de la Inquisició contra un jueu de Girona– i que s'acaba en l'època actual. Al llarg d'aquest extens arc temporal el lector s'anirà trobant amb un repertori molt complet de les diverses tipologies del Mal –la intolerància, el fanatisme, el totalitarisme, la cobdícia, la crueltat, la hipocresia, l'enveja...– i, sobretot, de les maneres com el Mal ha estat posat a la pràctica de manera institucionalitzada al llarg de la Història. Més concretament en determinades maneres d'actuar de l'Església, en determinades maneres d'actuar de l'Islam, en la Inquisició i, per antonomàsia, en el nazisme.

Escriure la història del Mal

L'evolució intel·lectual d'Adrià Ardèvol el porta a escriure i publicar diversos textos de reflexió sobre la història del món i de les idees que l'han anat prefigurant que li atorguen un reconeixement acadèmic internacional. Fins al moment que les circumstàncies de la seva vida –i, de manera molt especial, la seva

CABRÉ FESSO

relació amb Sara Voltes-Epstein– el porten a afrontar l'aventura d'escriure una Història del Mal, a la qual no es veu capaç de donar una redacció definitiva. Significativament, el text que a continuació afrontarà –el relat que el lector figura que llegeix a 'Jo confesso'– Adrià l'escriurà a mà en el revers dels fulls que contenen la seva frustrada reflexió sobre el Mal.

Per Jaume Cabré –i per Adrià Ardèvol, és clar– el Mal és un dau de múltiples cares que mai s'acaben d'abastar en la seva totalitat perquè el principi d'incertesa és inherent a la condició humana i a la manera com s'ha organitzat damunt de la terra al llarg dels segles. I a 'Jo confesso' trobem diversos exemples d'aquesta polivalència: la subtil frontera que separa l'heroi del traïdor (la història de Franz Grubbe), l'eterna pregunta sobre l'existència d'un Déu que en nom del seu respecte a la llibertat de l'home tolera el Mal, el cruel contrast entre el silenci d'aquest mateix Déu i el clam de la memòria dels morts, el famós debat generat per Adorno sobre la impossibilitat, o no, d'escriure poesia després d'Auschwitz o la coexistència del Mal i de la Bellesa (els que dirigien els forns crematoris gaudien amb les sonates de Schubert) resumida en una frase que fa por quan s'analitza fredament: 'L'home destrueix l'home, i també compon 'El Paradís Perdut''.

Un festival de recursos tècnics

Per potenciar l'interès que es deriva del desenvolupament argumental de la història, Jaume Cabré ha aplicat

una sèrie de recursos tècnics encaminats a accentuar la idea d'unitat temàtica. Una precaució sàvia i necessària en un text de tanta extensió i amb tants episodis narratius diferents incorporats.

Cabré empra l'alternança de la persona narrativa –de primera a tercera, i a l'inrevés– en un mateix paràgraf que ja va començar a provar a 'L'ombra de l'eunuc' i que va arribar a la plena maduresa expressiva a 'Les veus del Pamano'. És un recurs que, un cop el lector l'ha assumit, li permet entrar i sortir de la subjectivitat de la veu narradora i li aporta una enriquidora visió panoràmica de cada situació.

Un clàssic, ras i curt

A 'Jo confesso' assistim, doncs, a un desplegament de creativitat narrativa i de recursos tècnics que funcionen a la perfecció i que, al meu parer, situen el llibre i el seu autor en uns nivells altíssims d'excel·lència. Jo ja l'he posat a la prestatgeria del passadís. Just on hi tinc tots els clàssics.

Trobareu la crítica completa [AQUÍ](#)

Joan Josep Isern
és crític literari i manté
el bloc de +VilaWeb
'Totxanes, totxos i maons'

A photograph of two men standing side-by-side in a brightly lit room with large windows. The man on the left has long hair and a beard, wearing a black t-shirt and light-colored trousers. The man on the right is wearing a light grey jacket and dark blue trousers. The background features several logos on the wall, including one for 'EUSA BASTAN' and another with a stylized figure. The floor is light-colored and reflective. The text 'Isaki + Miquel Lacuesta + Barceló' is overlaid in large orange letters across the center of the image.

Isaki + Miquel Lacuesta + Barceló

Els africans viuen les llegendes,
les creences, els mites i la poesia.
Ficció i realitat, art i vida, són filles
bessones de la llum i la foscor.

L'ostra dins la perla

Xavier Montanyà

'Los pasos dobles' d'Isaki Lacuesta, Conxa d'Or de Sant Sebastià, és una preciosa joia fílmica. Una bella introspecció, subtil, impregnada de veritat i d'atzar, en el món de Miquel Barceló i dels misteris de la cosmogonia del País Dogon, a Mali. Era un desafiament a l'alçada de molt pocs, ple de riscos i paranyes, forats negres, bonys i perills narratius, com en les obres del pintor. Això no obstant, Lacuesta ha sabut coofecionar un calidoscopi lluminós, ple de suggeriments i connexions insospitades, un mosaic potent que, fidel a l'essència de l'obra de l'artista, estén la reflexió, espontàniament, a tot quant hi ha en el món que l'envolta, un infinit d'idees i sensacions que, aparentment en desordre, o amb lligams insòlits, formen un tot harmònic, impactant, sòlid i dolç, com el cor del més secret. Un calidoscopi de seqüències que giren i, en rodant, construeixen i alteren el relat.

Seguint l'exemple d'allò que Barceló en va fer, dels tèrmits que se li menjaven les teles, Lacuesta ha sabut incorporar aquell món a la seva obra, de tal manera que hi ha escenes en què la pel·lícula deixa de filmar aquell món i s'hi integra. Passa de representar-lo a ser-ne. Sense una mirada neta, allunyada dels catecismes i dels prejudicis culturals i intel·lectuals, disposada a aprendre, a explorar l'ígnor i a gaudir, l'experiment hauria resultat una catàstrofe, o una petulància. En canvi, el resultat és un plaer, i

molt interessant. Per això borden i insulten els crítics més rancis, deixebles d'Alfonso Sánchez i José Luis Garci. Borden de ràbia perquè no entenen res, perquè la pel·lícula és bona, o per què...? Estic segur, com diu el director, que molt per damunt de la caverna crítica, hi ha la intel·ligència del públic. El d'aquí i el d'allà. Una projecció al País Dogon o a qualsevol poblet africà pot ser un èxit total.

El film parteix del mite de François Augiéras, pintor, escriptor, i sobretot, al film, mite, llegenda oral en metamorfosi permanent. Expliquen d'ell que va pintar les parets d'un búnquer militar del desert, com si fos la Capella Sixtina, i que va deixar que desaparegués sota la sorra, fins que el trobés algú, al segle XXI. Història o llegenda, tant és. La cosa important és el secret. De fet, l'únic argument del film. I de tot. A partir d'aquí, es desplega un joc de seqüències que penetren en l'obra de Barceló i en els mites i llegendes dogon, amb reverberacions de western, de documental antropològic, o d'epopeia oral africana. Imatges que reflecteixen inquietuds i sabers populars, el temor i la fascinació per traçar una explicació seguint la cal·ligrafia fílmica de les infinites aproximacions al secret.

Al País Dogon, com a molts indrets de l'Àfrica, nodrits encara per la transmissió oral del coneixement, és molt difusa la frontera entre el pensament lògic i l'analògic. L'ordre causa-efecte es perd en

un univers ancestral i superior, un ordre que, per a nosaltres, és teixit amb fils estranys, com ara les coincidències, l'atzar, el somni, les similituds o les intuïcions. Potser per això no hi ha portes tancades entre l'art i la vida. O entre la raó i la bogeria. Els africans viuen les llegendes, les creences, els mites i la poesia. Ficció i realitat, art i vida, són filles bessones de la llum i la foscor.

Per a indignació dels crítics troglodites, 'Los pasos dobles' trenca amb tot, i amb tota lògica del relat, en un esforç de fidelitat a la lògica (il·lògica) de l'art i de l'Àfrica. Hi ha escenes que fascinen, n'hi ha que sorprenen, i n'hi ha que, simplement, hi són, com si un ésser desconegut les hagués posades allà. Com les roques, les calaveres o aquells arbres solitaris que viuen a les pintures de Barceló. L'atracció i la bellesa del misteri.

És com fer un llarg viatge amb tren pel Sahel i, després, somniarlo: barrejant-hi allò que deien els altres viatgers i allò que tu entenes o fabulaves, deixant-te hipnotitzar pel paisatge que veus per la finestra, pel so de la percussió, la calor asfixiant i el plaer reconfortant d'una cervesa gelada (o calenta) de mig litre. Allò que importa és el viatge, no la destinació. Com diuen a Moçambic: 'A la vida, qui existeix és qui més s'inventa. Si el món és a l'inrevés, savi és el ratpenat, que dorm penjat dels peus. Continuarem la feixuga tasca de buscar l'ostra dins la perla.'

Redacció

Isona Passola

'Pa Negre' trenca el sostre de vidre: cap a Hollywood!

La productora Isona Passola és una de les artífexs de l'èxit de crítica i de públic de la pel·lícula 'Pa negre'. Ella va creure en l'adaptació de la novel·la d'Emili Teixidor i va encarregar el projecte al cineasta Agustí Villaronga.

'Pa negre' és el primer film en llengua catalana de la història seleccionat per anar als Oscar de Hollywood. Només el documental 'Balseros' (una producció catalana) hi havia arribat abans. El gener del 2012 se sabrà si l'Acadèmia elegeix la pel·lícula com una de les cinc finalistes per competir per l'estatueta al millor film de parla

no anglesa. Fins ara ha aconseguit tretze premis Gaudí i nou premis Goya.

'Pa negre' ha contribuït decididament a normalitzar l'ús del català en la indústria cinematogràfica, però Isona Passola no s'hi conforma i ha defensat l'aplicació de la Llei del Cinema català, que marca la igualtat del català i de l'espanyol al 50% en el doblatge.

Isona Passola (Barcelona, 1953) és responsable de la productora Massa d'Or Produccions, amb disset llargmetratges, documentals i 'tvmovies' a l'esquena. La seva carrera en el món de la produc-

ció va començar el 1980 quan va fundar l'empresa Virac, des d'on va produir durant la dècada de 1980 un centenar de programes documentals, publicitaris i industrials.

Al llarg de la seva carrera, no és la primera vegada que Passola treballa amb Agustí Villaronga. Junts van fer l'adaptació de l'obra 'El mar' de Blai Bonet (1999) i la pel·lícula 'El passatger clandestí' (1995). Entre els films produïts per Passola també hi ha 'Catalunya-Espanya' (2009), 'De nens' de Joaquim Jordà (2003), 'El pianista' de Màrio Gas (1998) i 'Els de davant' de Jesús Garay (1993). ■

Tràiler

'Pa negre'

Vicent Partal

Josep Termes

L'adéu a un historiador del poble

'A la taverna d'en Mallol / Han tancat en senyal de dol'

Si hi ha coherències que perseguen la gent després de la mort, l'enterrament de Josep Termes n'ha estat una prova. Els taüts solen entrar en silenci en el moment de la cerimònia final o amb alguna música més o menys solemne. El de Termes ho va fer mentre sonava una versió vella, una gravació ben antiga, de 'La taverna d'en Mallol', un *hit* en podríem dir ben popular d'Apel·les Mestres, aquell positivista agnòstic amic de Valentí Almirall mort tot just el dia després de la insurrecció de Francisco Franco a l'Àfrica.

Com es va destacar en els parlaments, al professor Termes li agradaven aquestes coses, aquests detalls que com va recordar Agustí Colomines no tots els historiadors sabien apreciar en la seua importància justa. En aquell moment,

matí asolellat al costat del camp del seu estimat Barça, la cançó prenía, tanmateix, una dimensió massa concreta. Perquè els darrers versos proclamen que 'A la taverna d'en Mallol, / no tot són rialles / a la taverna d'en Mallol / han tancat les portes en senyal de dol.'

I la sala gran del tanatori de les Corts era la personificació d'aquest dol. Plena a vessar, amb una discreta representació política (el conseller Mascarell i l'ex-conseller Nadal, historiadors tots dos, i la consellera Rigau), amb una notable presència universitària plena de deixebles seus, avui historiadors de prestigi ells mateixos i activistes, amb alguna expectació per la presència de Josep Fontana, amb les cares tristes dels qui compartiren tantes tertúlies amb ell a la ràdio, amb companys d'anys i

Cliqueu per veure l'entrevista que li va fer VilaWebTV el febrer de 2010

batalles i amb molta gent que no deixava d'agrair i recordar l'esforç d'historiador i ciutadà que Termes havia fet per a dignificar el catalanisme popular i per combatre aquella bajanada d'un ex-ministre espanyol que equiparava el nacionalisme amb la burgesia.

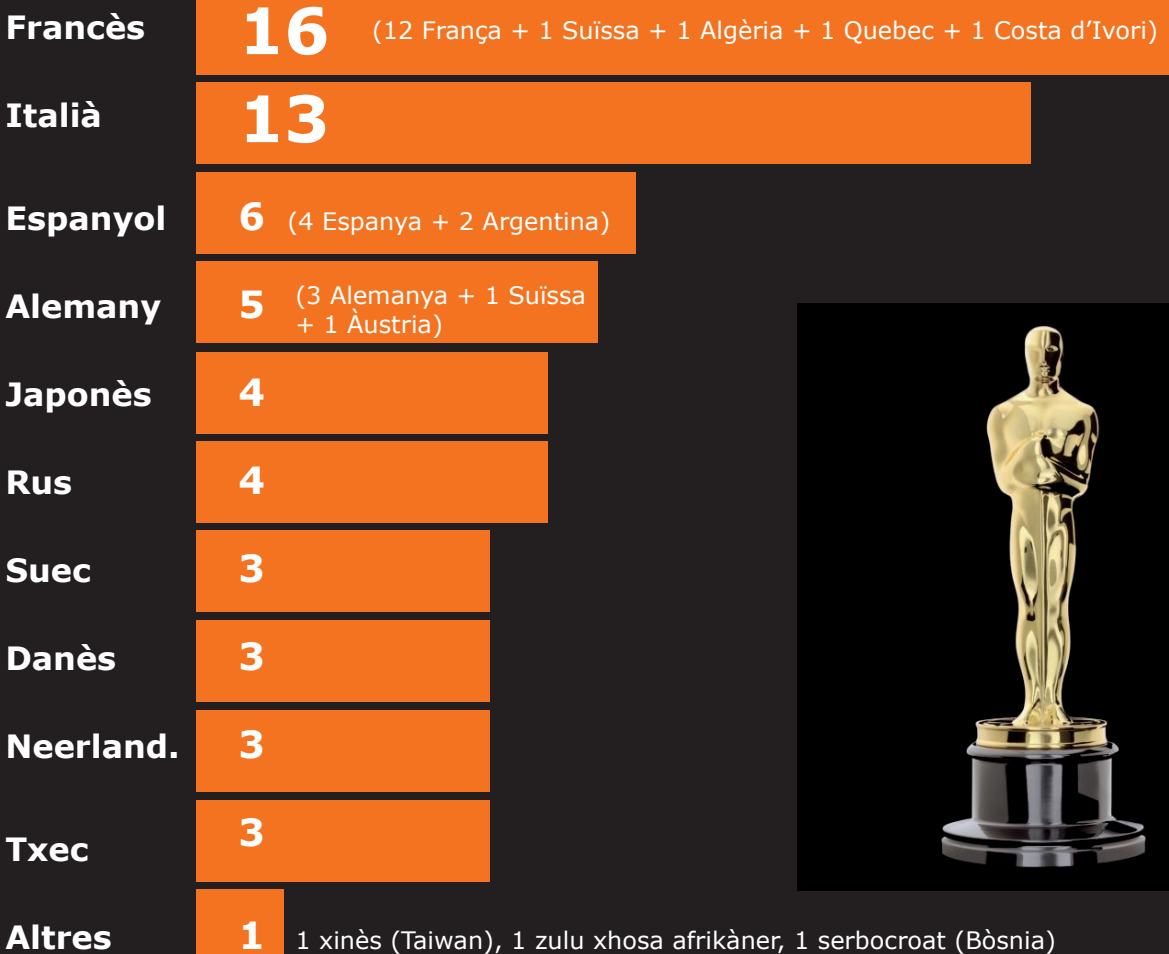
Va ser un acte senzill, tal com ell. Unes flors gens ostentoses sobre el taüt i un llaç amb la senyera. Cap lluïment innecessari. Paraulles sentides i properes de la gent apropiada i el dolor despulat del seu fill, que es va fondre en una abraçada amb les germanes i la mare mentre la veu de Raimon, un altre símbol del catalanisme popular, tancava l'adéu recordant-nos que tots venim d'un silenci 'antic i molt llarg'.

Les dades de setembre

Llengües que han guanyat l'Oscar al millor film en llengua estrangera

'Pa negre' és la primera pel·lícula en català que competeix per l'Oscar

Si Facebook fos un país, seria...

el tercer país més gran del món

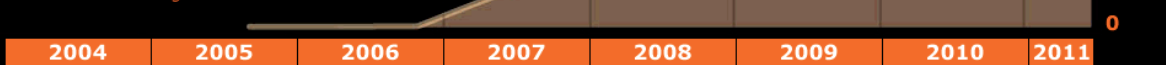
(després de la Xina i la Índia)

Facebook = 42 X Països Catalans

Evolució

Milions d'usuaris registrats

Facebook, el tercer país més gran del món

Els usuaris de Facebook a tot el món equivaldrien ja al tercer país del planeta i a quaranta-dues vegades el nostre país.

El creixement d'aquesta xarxa social ha estat desbocat, especialment el 2009 i el 2010. Al 2011 es nota un lleuger estancament,

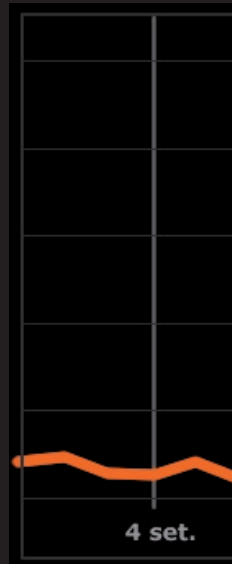
motivats sobretot per la dificultat de sumar de manera fàcil nous usuaris (hi ha mercats potents, com el xinès, on gairebé no ha entrat), però també pel començament de les crítiques respecte al seu servei o el seu propietari principal.

Guardiola. L'impacte d'un discurs

L'entrenador del Barça és un home que omple els diaris i les emissions de televisió gairebé cada dos dies. Quan no és una de les seves ja famoses conferències de premsa és una declaració o una altra, que generalment no deixen indiferent ningú. Com es pot observar al gràfic, l'impacte del discurs que va fer al Parlament de Catalunya quan va rebre

la medalla d'or de la cambra va superar de llarg els nivells habituals quant a l'atenció pública de l'entrenador blau-grana.

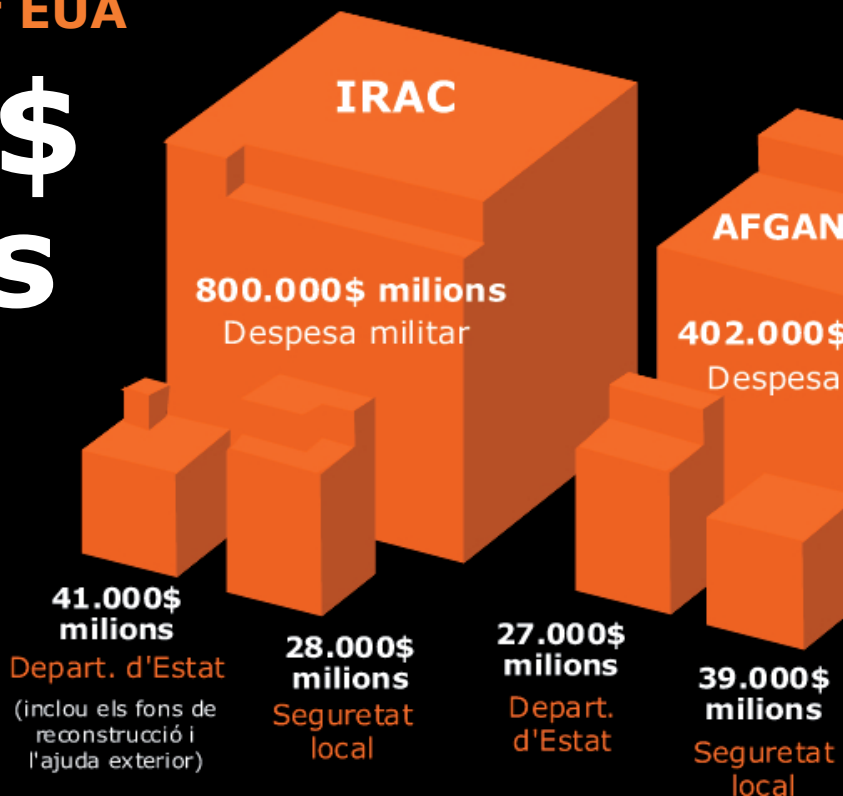
Les dades corresponen a les cerques del nom 'Pep Guardiola' al servei Google News, fetes des del nostre país durant el mes de setembre. El pic d'audiència parla per si mateix.

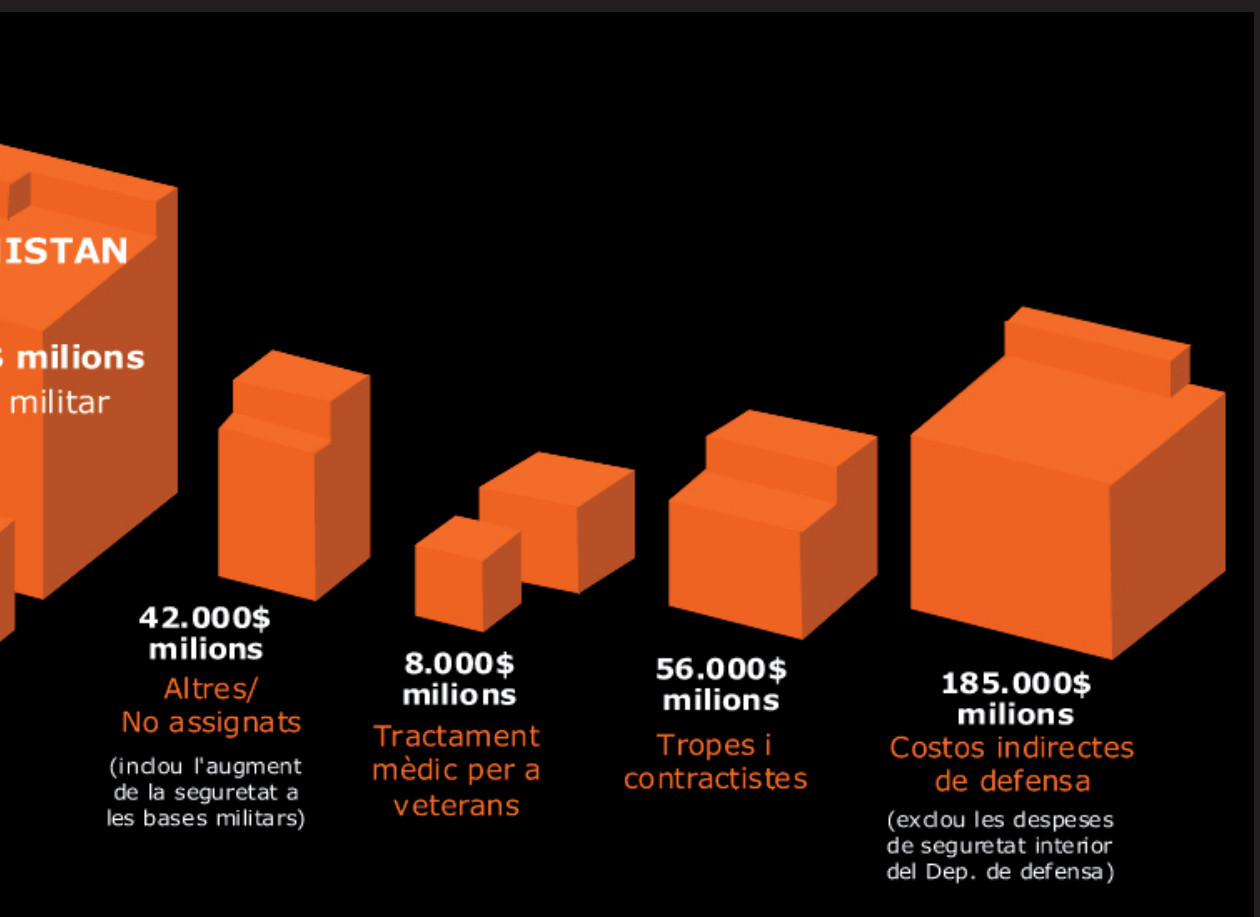
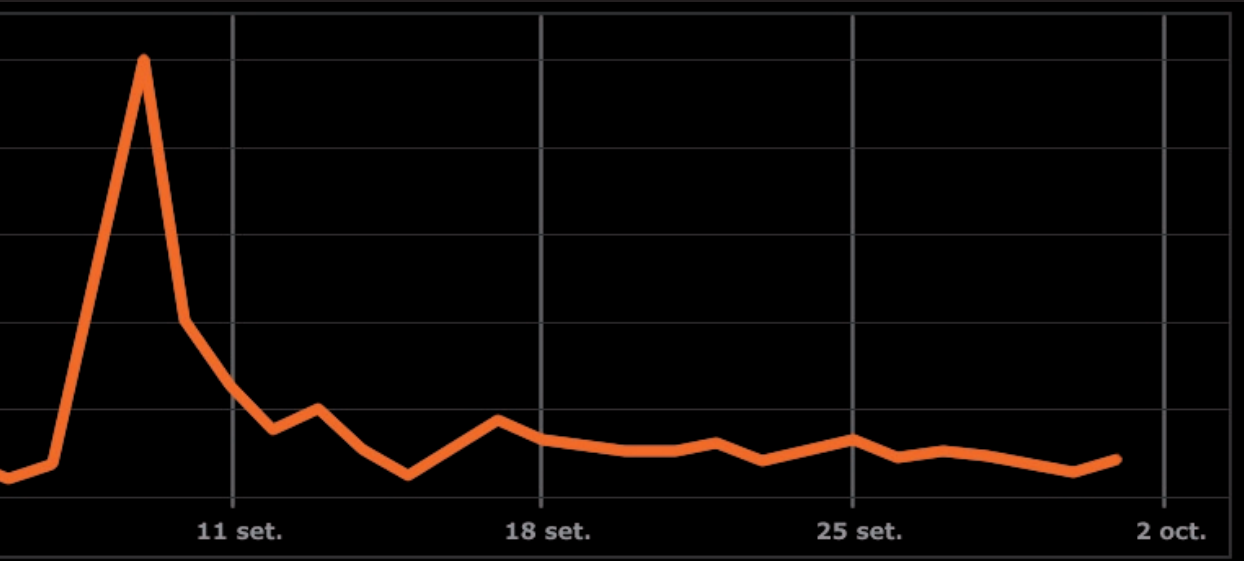

Despesa militar EUA

1,649\$ bilions

Les cerimònies en record del desè aniversari dels atemptats de l'11-S han passat per alt que des d'aleshores els Estats Units s'han vist involucrats en dues guerres amb un cost econòmic i també humà extraordinari. Us n'ofereim les dades bàsiques.

..... Nous intents de desviar la ruta

→ Fracàs del corredor central

— Corredor mediterrani

Els intents de Madrid per desviar el corredor mediterrani

Ruta original:

Tarragona-València-Alacant-Algesires

■ Intent número 1:

Algesires-Madrid-Saragossa-França (fracassat)

■ Intent número 2:

Tarragona-Madrid-Algesires

■ Intent número 3:

Tarragona-València- Madrid-Algesires

Vicent Partal

Madrid intenta ara fer-se mediterrània

Madrid està acostumat a ser 'el centre'. La plaça del Sol té una placa que afirma que és el 'quilòmetre zero' de les carreteres espanyoles. I el sistema ferroviari d'alta velocitat s'ha concebut, de manera pública, com un sistema que té com a màxima pretensió situar Madrid a poques hores de totes les 'capitals de província'. Aquest model profundament centralista i centralitzat xoca, amb tot, amb la visió des d'Europa. I una mirada al mapa deixa clar que, amb ulls continentals, Madrid no és el centre de res. Ben al contrari. És perifèria.

Europa té un eix central. Al bell mig hi ha el centre econòmic, social i polític de la Unió, en una línia imaginària que reagrupa Londres, París, Brussel·les, Frankfurt i Milà. Allà es prenen la majoria de les decisions, hi ha el poder econòmic i el financer. Fins i tot hi ha una bona part de la població europea.

I des d'aquest centre emergeixen dos braços, l'un cap al nord i l'altre cap al sud. El del nord reagrupa la potent regió alemanya i els països de la Bàltica, allargant-se fins a Rússia un mercat estancat, però que no es pot negligir ni que sigui per la potència demogràfica i pel fet que una bona part de l'energia que Europa consumeix arriba des d'allà.

El corredor bàltic és important, però ho és molt més el corredor mediterrani. Especialment perquè aquesta és la porta a l'Àsia, ara mateix ja el centre econòmic del món. La relació amb Amèrica, especialment amb l'Amèrica del Nord, continua depenent dels grans ports del nord atlàntic, Rotterdam, i dels grans aeroports, com Londres i Amsterdam.

Les mercaderies asiàtiques, amb tot, necessiten un port d'entrada que no els obligui a fer la volta al continent. Com que hi arriben a través del canal de Suez, la Mediterrània és cridada a exercir aquest paper. El

port grec del Pireu pot ser l'alternativa més curta, però el transport des d'allà al nucli central europeu és molt complicat i lent. Els ports de la península Italiana obliguen a fer moltes maniobres i la barrera dels Alps és encara notable. La façana ibèrica del Mediterrani és en aquestes condicions el punt clau d'arribada dels vaixells orientals. Algesires lluita per esdevenir el gran centre neuràlgic d'aquest comerç, però Alacant, València, Tarragona i Barcelona, especialment si van coordinades, tenen una capacitat incomparable i estan més ben situades geogràficament.

La clau és que allò que s'hi desembarqui arribi ràpid a París o Londres. I aquí és on hi ha el coll d'ampolla que Madrid intenta aprofitar. Impedint el corredor mediterrani podria sortir de la marginalitat geogràfica europea on es troba situada ara, quan encara no s'ha jugat ni la meitat de la partida.

L'aposta de Madrid, abans de la crisi econòmica, era convertir-se en un híbrid entre Miami i Los Angeles. Ser la gran capital llatina d'Europa gràcies a un augment notable de la seva població emigrant i a la posada en marxa d'una infraestructura aèria sense competència (la famosa T4). Des de Madrid pensaven que amb aquest pla l'eix central europeu s'allargaria fins a la capital espanyola. Però la crisi, l'escàs interès europeu per l'Amèrica Llatina i la venda d'Iberia a British Airways han aturat el model abans i tot de néixer.

I, a la desesperada, des de Madrid només es veu una sortida que els torni a col·locar al mapa de la centralitat continental. És una aposta arriscada i difícil d'explicar: que la Mediterrània passi per allà (sense platja ni port). Però el pes de l'estat és gran i potser acaba desviant el corredor, o des de Tarragona, o des de València o des de Cartagena. Cap al 'quilòmetre zero'. ■■■

Josep Vicent Boira:

'El corredor mediterrani és un element estratègic que pot fer-ne aflorar molts més'

El corredor mediterrani té una especificitat afegida que no tenen algunes altres reivindicacions. És una combinació d'escales. El corredor no és un afer estrictament europeu, o espanyol, o valenciano-català, o de Tarragona i València i prou.

Aquesta combinació d'escales és molt moderna. És una visió molt moderna de la geografia, multiescalar, que s'imposa a poc a poc. Que els alcaldes trobin que també és un problema seu que determinades infraestructures molt grans existisquen o no és molt important. Vol dir que és una reivindicació que afecta tothom, des del territori més petit, un municipi, a la gran economia continental, europea. Aquest és l'efecte poderós del corredor mediterrani respecte altres corredors, que són igualment grans, però que no són músculs del territori. El corredor mediterrani sí que fa de múscul del territori. I això és molt significatiu.

Que en una mateixa fotografia hi haja Rita Barberà, Xavier Trias i l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont, per exemple, té molta força. A més de ser una reivindicació multiescalar, té diferents dimensions. Una és purament econòmica, molt clara, per al transport de mercaderies.

Però una altra és que, a través d'aquest corredor, es poden materialitzar relacions entre Catalunya i València. Ambdues comunitats poden canalitzar part del seu futur a través d'aquesta mena d'afers, perquè implica posar en comú allò que és estratègic per ambdues societats. És a dir, el corredor mediterrani és un d'aquests elements estratègics, però no l'únic. És un element estratègic que poder-ne aflorar molts d'altres. El fet multiescalar de la reivindicació pot facilitar la presa de consciència sobre altres elements igualment estratègics i comuns. I l'agenda futura és trobar i desenvolupar eixos elements i eixos estratègies conjuntes per a benefici mutu. Per tant, el corredor mediterrani té una dimensió econòmica, genèrica, però també en té una altra, més subtil, que passa per reenforçar les relacions entre Catalunya i València per acostumar-nos al consens i a la cooperació.

I efectivament la crisi accelera aquest procés, especialment en el món empresarial. Podem dir que en el món acadèmic aquesta qüestió està assumida i clara des de fa molts anys. Però en el món empresarial feia falta un barnús de 'real politik', o de política real. La crisi ha recentrat totes les agendes. I ha fet de reactiu d'una

cosa que ja existia, que és l'entesa entre Catalunya i València. La crisi ha desmuntat els tòpics i ha generat una nova narració.

Per acabar, crec que hem de ser optimistes i realistes a la vegada. Cal continuar amb eixa pressió sobre els que han de decidir, que són Madrid i Brussel·les, i que han de decidir abans de final d'any, sobre la prioritat del corredor. Respecte les dimensions que comentava abans, sóc optimista en la segona, en la subtil, aquella que farà que ens acostumem a parlar de la nostra geografia econòmica amb naturalitat. I quan dic nostra em refereixo en la valenciana i la catalana juntes.

I respecte l'altra dimensió, sobre si el corredor serà declarat prioritari i tindrà finançament europeu, sóc més realista, que no vol dir en cap cas pessimista. Però cal tenir en compte, d'una banda, que l'Espanya radial que s'ha construït aquests últims anys té encara molta força i que Madrid acabarà decidint; i, d'una altra, no hem d'oblidar que Europa viu una crisi econòmica profunda i hi ha moltes altres regions europees que treballen de valent perquè les seues infraestructures siguin declarades prioritàries, com les dels països bàltics. ■

Joan Amorós:

'Fer el corredor central vol dir llençar els diners de la manera més absurda'

Perquè ens entenguem, si es construeix el corredor central voldrà dir que els uns i els altres s'han begut del tot l'enteniment. Fer el corredor central vol dir llençar els diners de la manera més absurda. A ningú se li acudiria esmerçar tants esforços per a un corredor tan poc competitiu. Mira, de Madrid al Pirineu, d'una banda, i del Pirineu a Madrid, d'una altra, no hi ha pràcticament res. No hi ha massa crítica. O la que hi ha no es pot comparar amb la que hi ha al corredor mediterrani, que és una connexió directa amb el mar i amb l'Àsia. I foradar el Pirineu és senzillament impossible amb la situació actual de l'economia europea. Això que ambdós corredors són compatibles és fals. No ho són perquè no hi ha diners per construir-los tots dos i el del Mediterrani claríssimament i

objectivament és més competitiu. A llarg termini ho podríem discutir, però a deu o quinze anys vista no hi ha discussió possible.

Em costaria molt, però molt, de creure que el corredor central passés per davant del del Mediterrani. Ara, el que podria passar, i no ho descartem, és que el govern espanyol acabi apostant pel corredor mediterrani a mitges. És a dir, fent-lo poc competitiu. De quina manera? Mira, com que el corredor Madrid-Saragossa-Tarragona-Barcelona-Portbou existirà igualment, deixant de banda el País Valencià, el que provaran de fer és que el corredor mediterrani sigui poc competitiu fent-lo passar en alguns trams per l'interior i no per la costa, saltant-se ports i nodes industrials. Sembla increïble, però podria

ser. I, en aquest sentit, és molt significativa la moció que es va aprovar al Congrés dels Diputats fa alguns dies a favor del corredor mediterrani, amb el suport del PP i del PSOE i els partits catalans.

Aquesta moció, a més de no excloure els altres corredors, tenia una frase perillosa: no parlava del traçat del corredor seguint la costa, sinó que mencionava les províncies. I això és sospitos i podria voler dir, per exemple, que després d'Alacant o de Cartagena el corredor podria passar per l'interior seguint una vella línia. I fer passar el corredor, en algun tram, per l'interior, seria una altra bogeria, una bogeria més, per a mirar de no fer perdre competitivitat a Madrid. ■■■

Última hora

La Comissió Europea assumirà el corredor mediterrani com a eix prioritari, segons que ha escatit VilaWeb, però, si bé encara no hi ha cap decisió definitiva, aquest corredor no arribarà a Alacant. Tindrà dues branques: l'una que anirà a Algesires per Madrid, i l'altra, que arribarà fins a València, però no fins a Alacant. Aquesta informació, treta de la documentació del projecte que la Comissió ha fet arribar a alguns eurodiputats, ha generat tensió al País Valencià.

Corredor mediterrani a ritme de Twitter

Twitter i el #periodisme a temps real: @tcruanys diu notícia, @gcapdevila fa RT, @vpartal pregunta si és oficial i @lluirecoder ho debat

elisendarovira

September 28, 2011 at 20:18
Reply Retweet Favorite

@tcruanys És un anunci oficial, Toni?

gcapdevila

September 28, 2011 at 19:45
Reply Retweet Favorite

#corredormediterrani "Ante todo mucha calma"...Algú ha vist cap nota oficial del govern francès al respecte? Haurem d'anar pam a pam

gebelque

September 28, 2011 at 20:29
Reply Retweet Favorite

@gebelque Ja hi ha un comunicat oficial per la part francesa <http://t.co/K6rZbH5L>

LluisBoet

September 28, 2011 at 20:42
Reply Retweet Favorite

@LluisBoet efectivament...desolador

gebelque
Germà Bel

September 28, 2011 at 20:45
Reply Retweet Favorite

@ramontremosa @tcruanys acabo de llegir el comunicat a @fomentogob, parla de mantenir la Trvessia Central dins la xarxa, no sé si hi + info

lluirecoder

September 28, 2011 at 19:52
Reply Retweet Favorite

@lluirecoder @tcruanys He llegit comunicat Fto. Demanen mantenir TCP. Tindria un alt cost pel PSOE aragonès si caigués del mapa TENT

ramontremosa

September 28, 2011 at 20:02
Reply Retweet Favorite

RT @toni_strubell: Solidaritat dona notícia de corredor "mediterrani" per Madrid davant el xoc de la cambra

solidaritatcat

September 28, 2011 at 20:18
Reply Retweet Favorite

RT @Oriol_Sagrera: @elisendarovira @tcruanys @gcapdevila @vpartal @lluirecoder I se'n fan ressò en 5min al faristol dl #Parlament en ple #dpg #periodismeXXI

gcapdevila

September 28, 2011 at 20:25
Reply Retweet Favorite

Ha reaccionat el PSC? -> @vpartal La nota oficial francesa reafirma l'aposta pel corredor central. Germà Bel diu que és desolador. ->

raulromeva

September 28, 2011 at 20:57
Reply Retweet Favorite

Redacció

Investida contra la llengua en l'educació als Països Catalans

La persecució lingüística en l'àmbit educatiu, una estratègia sistemàtica a tots els territoris de parla catalana

El nou curs escolar va començar, el mes de setembre, amb una nova investida contra la immersió lingüística en el sistema educatiu de Catalunya: el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) donava dos mesos a la Generalitat perquè el castellà es convertís en llengua vehicular al sistema educatiu, tal com havia dictat una sentència del Tribunal Suprem espanyol. La reacció cívica no es va fer esperar, encapçalada pel col·lectiu Somescola.cat, que va cridar a la desobediència. En quaranta-vuit hores la campanya 'Jo no acato la sentència contra el català' superava els trenta-cinc mil adherits. Per la seva banda, el govern català va presentar un recurs a la interlocutòria del TSJC que va frenar temporalment aquell ultimàtum.

La plataforma Somescola.cat denuncia que 'la justícia continui avalant i donant cobertura a la persecució que un reduït nombre d'individus du a terme contra el model lingüístic escolar al nostre país'. I també denuncia 'l'actitud antidemocràtica i de manca de respecte d'aquest grup minoritari respecte al consens assolit per les grans majories socials en matèria de política lingüística'.

I és que tal com posava en evidència l'editorial 'Els 125.953 alumnes valencians o tres famílies del Principat': 'El Tribunal Suprem espanyol ha engegat una gran operació contra la immersió en català, en resposta a la demanda de tres famílies del Principat, que volen que els seus fills siguin escolaritzats en espanyol. Contràriament, aquest

curts 125.953 alumnes valencians han vist denegada la seua demanda de ser educats en català. La diferència fa mal i ensenya ben clarament on és el problema.' (...) 'Al tribunal, no li importa ni la igualtat de les llengües ni els drets dels pares. Al tribunal, únicament li importa de remarcar i blindar la supremacia de l'idioma espanyol per damunt del català i de fer recular dècades de normalització en favor de la imposició de la llengua castellana.'

Frenar el moviment d'Escola Valenciana

La persecució del català en l'educació, l'àmbit més determinant per al coneixement, la vitalitat i la pervivència de la llengua, no se circumscriu només al sistema d'immersió lingüística de Catalunya, sinó que es dona d'una manera bel·ligerant també des dels governs del PP del País Valencià i de les Illes Balears.

El president del govern balear, José Ramon Bauzá, ha demanat al govern català que acati la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) contra la immersió lingüística. Ha dit que el seu executiu no es planteja d'incomplir la llei i ha reblat: 'El castellà és el nostre idioma i el català és una llengua cooficial. A les Balears també, i no ens plantegem de deixar de complir la llei. Si volem ser Espanya hem de complir la llei, perquè la llei és de tots'.

Una de les accions més destralleres es va produir abans de l'estiu al País Valencià: el conseller d'Educació del govern de Francisco Camps, Alejandro Font de Mora, va suprimir per decret, sense avis previ ni debat, les línies d'ensenyament en català i va imposar un sistema educatiu trilingüe. Aquesta acció

tenia per objectiu frenar la força que estava prenent el moviment d'Escola Valenciana. El nou president, Alberto Fabra, ha frenat el decret, però és lluny d'eliminar-lo. L'ha situat en fase de revisió, tot i defensar que la majoria de valencians demana el model trilingüe.

Galícia va ser el primer territori on un govern del PP va aplicar el model d'educació trilingüe. Avui per avui, els resultats són nefastos per al coneixement i la parla del gallec, que ha fet un gran retrocés, tal com denunciava a VilaWeb Carlos Callón, president de la Mesa per la Normalització Lingüística: 'El cas valencià demostra allò que ja dèiem a Galícia, que el PP feia servir la llengua gallega de banc de proves amb la idea d'estendre la involució lingüística i cultural al conjunt de l'estat. Cal tenir en compte que a Galícia es va aprovar malgrat la resistència social i el repudi de tota l'oposició.' (...) 'Obeeix a un pla dissenyat des de Madrid. El fet que a Galícia s'hagi aprovat sense tenir present l'opinió de la societat ni de la comunitat educativa indica que en el cas valencià i de les Illes Balears no vacil·laran a fer retrocedir el català.'

Contra l'aranès, també

La darrera investida estatal contra el plurilingüisme s'ha donat amb l'aranès: el Tribunal Constitucional ha admès a tràmit el recurs d'inconstitucionalitat contra la llei de l'aranès presentat pel govern espanyol. L'executiu considera que una llei aprovada per una comunitat autònoma (la llei de l'aranès fou aprovada al Parlament de Catalunya l'any passat) no pot regular l'ús de les llengües cooficials en l'administració general de l'estat en la instrucció dels seus procediments administratius. ■■

Vicent Partal

Els 125.953 alumnes valencians o tres famílies del Principat

Al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, únicament li importa de remarcar i blindar la supremacia de l'idioma espanyol per damunt del català i de fer recular dècades de normalització en favor de la imposició de la llengua castellana.

El Tribunal Suprem espanyol ha engegat una gran operació contra la immersió en català, en resposta a la demanda de tres famílies del Principat, que volen que els seus fills siguin escolaritzats en espanyol. Contràriament, aquest curs 125.953 alumnes valencians han vist denegada la seua demanda de ser educats en català. La diferència fa mal i ensenya ben clarament on és el problema.

Les dades són d'Escola Valenciana: 'Informe de Matriculació, sobre el curs que ara comença'. El document diu exactament que el 61,2% de les famílies valencianes demanen que els fills siguin escolaritzats en la nostra llengua i, en canvi, la Generalitat solament ofereix places al 33%. I cada any n'ofereix menys.

Parlem de la mateixa llengua. De les mateixes llengües, per a ser

exactes. Si l'alt tribunal tingués voluntat de defensar els drets dels pares i la igualtat de les llengües, 125.953 alumnes haurien de pesar clarament molt més que no tres, quatre o cinc. Però no és el cas. Escandalosament no és el cas.

I no és el cas perquè, al tribunal, no li importa ni la igualtat de les llengües ni els drets dels pares. Al tribunal, únicament li importa de remarcar i blindar la supremacia de l'idioma espanyol per damunt del català i de fer recular dècades de normalització en favor de la imposició de la llengua castellana. Aplicar, en definitiva, allò que es desprèn de tota l'arquitectura legal de l'estat, començant pel nefast article tres de la constitució. Que aquest és el problema de debò: la constitució.

Montserrat Serra

Mascarell anuncia un acord amb les 'majors' prescindint de la quota del 50%

L'acord signat sobre el doblatge en català no s'ajusta a la llei del cinema i passa la responsabilitat als espectadors

Luis Hernández de Carlos, Ferran Mascarell i Camilo Tarrazón.

El gremi d'exhibidors té 496 pantalles de les quals només cinquanta oferiran cinema en català (quatre de les quals en versió subtitulada en català). Això suposa només el 10% del parc total de sales de Catalunya.

Cliqueu per llegir en PDF la Llei del cinema

El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, el representant de la Fedice (Federació de distribuïdors de cinema), que ho és de les 'majors', Luis Hernández de Carlos, i el representant del gremi d'empresaris de cinema de Catalunya, Camilo Tarrazón, es felicitaven, fins i tot amb excés, el 27 de setembre, per l'acord atès sobre el doblatge al català de films nord-americans. Pel conseller, l'acord és un primer pas del desplegament de la **Llei del cinema** (pdf), però la realitat és que l'acord prescindeix completament de la llei, de totes les quotes establertes fins al 50% i de les sancions previstes, si no es compleixen. Mascarell ha fet de Maquiavel: el fi justifica els mitjans.

Fins a 1.400.000 euros invertirà el departament de Cultura el 2012 per al doblatge i les còpies de 25 pel·lícules. És una xifra minsa si tenim en compte el 50% que exigeix la llei i, si recordem que abans que la Fedice trenqués la negociació amb l'equip del conseller Tresserras el 2010, els acords amb la Generalitat establien de 30 a 35 pel·lícules doblades al català. El punt de partida és desfavorable, però el conseller es defensa dient: 'Ens hem de posicionar a partir del que tenim avui. Si hem de recuperar totes les fites d'aquests dotze anys anteriors, malament'.

Dotze anys? Segons Luis Hernández de Carlos, representant dels distribuïdors, aquest acord el fa sentir profundament alleujat perquè posa el punt de partida per tancar el tema del doblatge en català que ja fa dotze anys que s'allarga. 'Ha primat el sentit comú i la racionalitat en l'acord', ha dit.

Aquestes pel·lícules en català es

podran veure en cinquanta sales de cinema de Catalunya. Però no de tot Catalunya perquè, per exemple, a les comarques de Ponent només un cinema, a Lleida ciutat, projectarà cinema en català. La raó? Doncs que només han signat l'acord del doblatge en català aquells cinemes que disposen de més de quatre pantalles. El gremi d'exhibidors té 496 pantalles, de les quals només cinquanta oferiran cinema en català (i quatre de les quals no són ni doblades, són en versió subtitulada en català). Això suposa només el 10% del parc total de sales de Catalunya. I davant la dada, el conseller Mascarell diu que no s'ha de menystenir aquesta proporció, i si no sols cal mirar els percentatges en els altres àmbits del sector cultural. 'És l'acord que ens convé', diu el conseller.

Camilo Tarrazón, representant dels exhibidors, i una de les veus més bel·ligerants sobre la Llei del cinema català, que encara va qualificar de 'lleï perniciosa', es felicitava i atacava directament l'anterior conseller. Tarrazón, en un moment donat, va explicar que l'oferta que han signat ara era una oferta que ja havien presentat al conseller Tresserras. 'Però aquesta vegada, va dir, s'ha anteposat el seny a la rauxa i s'ha permès que formés part de la solució i no ens han condemnat dins del problema. Per guanyar una cursa cal una bona sortida i estic convençut que aquest acord és una bona sortida.'

Dades estimades i responsabilitat cap al públic

Les dades que ha presentat el departament de Cultura, exposades pel director de l'ICIC (Institut Català de les Indústries Culturals),

Fèlix Riera, són totes estimades. Es planteja un escenari de futur que implica una quota de mercat del 25% al 2014 i del 35% al 2017, amb un públic potencial d'1.500.000 espectadors.

Luis Hernández de Carlos va dir que les companyies nord-americanes jugaran plenament aquest partit per arribar fins al final. 'Perquè volem saber fins on s'arriba amb el cinema en català. Analitzarem la realitat i hi haurà una comissió de seguiment per ajustar el vestit a la realitat. Per això no té cap sentit establir quotes.' I va assegurar que 'l'acord permet guanyar temps, un temps fonamental, perquè en els propers dos anys l'evolució tècnica arribarà a un punt que aquest tema del doblatge no tindrà importància.'

I en aquest punt Mascarell va tornar a les felicitacions: 'Ens hem de felicitar tots perquè les cares de Hollywood parlin en català. Però també cal dir que ara la responsabilitat és de tots, els ciutadans de Catalunya han d'anar a veure cinema en català.'

I amb un gest de complicitat màxima amb el representant de les 'majors' va comentar: 'En el fons, l'acord ha estat fàcil. La primera vegada que ens vam trobar al febrer o març vaig tenir la sensació que parlàvem en plans diferents. Ara parlem en el mateix pla.'

I quin pla és aquest? Segons Hernández de Carlos: 'Hem començat a parlar de mercat. El mercat sí que existeix, ens diuen ara. Perquè el mercat s'ha de testar, no se li ha de posar ni quotes ni cotilles.' ■■

Joan Manuel Tresserras, ex-conseller de Cultura

L'ex-conseller de Cultura Joan Manuel Tresserras, impulsor de la Llei del cinema, ha valorat positivament l'acord del govern amb les 'majors' sobre el doblatge de films en català. 'Aquest acord és només un primer pas per acabar desplegant la Llei del cinema fins les últimes conseqüències', ha dit a Catalunya Ràdio.

De fet, ha dit que l'acord 'és la constatació que la llei del tripartit és del tot vàlida', per més que no s'hi preveu l'aplicació de la quota del 50% de films en català ni les sancions per incomplir-la.

Josep Maria López Llaví, portaveu de Plataforma per la Llengua

La Plataforma per Llengua, entitat que es va mobilitzar activament en la defensa de la Llei del cinema aprovada al parlament, considera que l'acord entre el govern català i les 'majors' sobre el seu desplegament és insuficient i tem que, 'a més a més, el que pugui tenir de positiu, quedi novament en paper mullat'.

Per López Llaví, l'acord s'allunya de la llei i, a més, no exigeix obligatorietat en el compliment dels percentatges que hi figuren. 'El document sembla un paper publicitari, amb promeses, però no un acord governamental; ara ja no sols ens preocupa no arribar al 50% de films en català, sinó que no es pugui ni arribar al 35% anunciat'.

11-S: deu anys després, un món diferent

Les commemoracions dels atemptats no poden amagar una realitat profunda: deu anys després els Estats Units han canviat i el món ha canviat. Per a pitjor.

Fa deu anys vam viure un dia realment històric. L'11 de setembre de 2001, l'11-S, els Estats Units van sofrir un atac terrorífic que aquell mateix dia ja vam saber que obria una nova era. Allò que no vam saber aleshores, i que sabem avui, és que també en tancava una altra: aquella, efímera, en què els Estats Units havien estat l'única superpotència.

L'atac contra Nova York i Washington va causar aquell impacte, fora de tota normalitat, que cada generació serva d'un fet únic o dos. Per això tots recordem on érem i que fèiem, amb qui parlàvem, on seiem, que pensàvem, en aquell instant corprenedor, quan el segon avió va estavellar-se contra la torre sud, fent bascula les ales per poder tocar tantes plantes com fóra possible.

Des d'aquell precís moment l'evidència que allò no era un accident fou incontestable; també la certesa que el món canviaria per sempre. Veníem d'un món perillós, però paradoxalment sota control: el de la bipolaritat entre els Estats Units i l'URSS, que s'havia enfonsat amb estrèpit el 1989, mort el comunisme. En els quasi onze anys que havien transcorregut des d'aquella enfonsada ens havíem fet la idea que tan solament hi havia una superpotència, un capítol mundial enorme i indiscutit, una república imperial que els pares fundadors no haurien arribat a somiar mai.

I de sobte vingué l'11-S. Un colp irrepetible. La sorpresa per l'audàcia de l'atac va ser tanta que encara avui ens rebrota de tant en tant en forma d'especulacions i disbarats. Però el colp va deixar ferits els Estats Units.

La primera reacció va ser, gairebé sense excepcions, d'horror

i de solidaritat. Els Estats Units, durant les darreres dècades havien protagonitzat atacs i maniobres (l'11 de setembre de Xile per a no moure'ns del mateix dia), reprovable als ulls de molts. Però l'abast de l'atac, i segurament el fet que afectés una ciutat tan estimada a tot arreu com Nova York, va desencadenar una immediata reacció de solidaritat, d'afecte, sincera i viva a tot arreu.

Per desgràcia, els Estats Units la va malgastar. L'atac contra l'Irac, les mentides de l'administració Bush i la tensió sobre l'ONU per a aconseguir uns objectius difícilment explicables van enfonsar la simpatia envers els Estats Units a un grau mínim. El president Bush fill va fer molt de mal al seu país i, segurament, al món. Aprofitant-se d'aquells fets, ens va portar a un abisme polític. Va respondre a la bogeria gihadista amb una altra de resultats concrets. Dues guerres impossibles, un atac sense precedents a les llibertats civils dins el seu país, un xoc cultural i religiós a escala planetària.

No va ser ell sol, és clar. El poc conegut, ara fa deu anys, Ossama Bin Laden i al-Qaida en són els principals responsables. Però una altra mena de reacció americana hauria fet aquest món diferent i segurament millor. No ho van saber fer o no ho van voler fer, tant se val ara. El fet és que deu anys després d'aquell terrible 11-S el món és ben lluny d'allò que podríem considerar un indret tranquil. I ni tan sols l'assassinat de Bin Laden ens n'ha esborrat l'ombra.

En aqueixes dues guerres i en el procés de reconstrucció de la seua estructura de defensa i seguretat els Estats Units han gastat, segons càlculs del The New York Times, 3,3 bilions de dòlars, una xifra

monstruosa que equival a una cinquena part del deute nacional. Curiosament, en un vídeo de fa anys Bin Laden deia que el seu objectiu era de destruir l'economia americana. Ni un hiperpoder pot assumir aquesta xifra sense que tremole la seua estabilitat. I menys encara quan s'hi suma una crisi i l'emergència d'una nova situació internacional.

Com ha passat aquests anys. Si onze anys abans de l'11-S s'ensorrava el món comunista, deu anys després de l'11-S el discurs de la potència única ha deixat de ser creïble. Els Estats Units tenen dificultats importants, el centre econòmic del món es desplaça ràpidament cap a l'Àsia i noves economies emergents, la xinesa la primera, ens passen pel costat de la mateixa manera que un Ferrari avança un utilitari en una autopista.

Però no hi ha hagut solament la guerra. La crisi que viuen els Estats Units, la crisi econòmica, és el resultat d'un desordre absurd del sector financer, d'una voracitat pel diner fàcil atordidora, d'un goig per l'especulació demolidor.

Fins i tot la cerimònia de record ho posava en relleu, això. Deu anys després de la desaparició de les torres la zona zero continua essent un espai poc definit, un fracàs en si. Arreglat a corre-cuita, l'espai on hi havia hagut el World Trade Center no era allò que era d'esperar deu anys després. I d'alguna manera em va semblar que les grues, la brutícia mal dissimulada, els edificis a mig fer i les absències eren, fet i fet, senyals d'una certa decadència nord-americana, que, deu anys després de l'11-S, ens transporta cap a un futur desconegut. ■

De Palestina a l'Afganistan, un arc de crisi q

L'11-S i les guerres posteriors han reforçat encara més el paper central en les crisis de l'arc que va de Turquia i Palestina fins l'Afganistan. Un arc, però, conegut des de fa dècades.

Durant la guerra freda l'arc era al servei del conflicte bipolar

La geopolítica tradicional descrivia el món com un espai de conflicte entre dos grans poders. Després de la guerra, l'URSS es va configurar com el poder continental mentre que els Estats Units van assumir el rol de potència marítima que abans havia tingut la Gran Bretanya. Tradicionalment la potència marítima intentava envoltar la continental i així ho van fer els Estats Units posant un peu a Europa i un altre al sud-

est asiàtic. Sobre el mapa, tanmateix, era ben visible l'emergència d'un gran arc de crisi a llevant. Turquia era el principal aliat dels Estats Units amb contacte directe de frontera amb l'URSS. La inestabilitat dels països de l'Orient Mitjà i el rol determinant d'Israel en la zona van fer la resta, amb les crisis del petroli i les guerres contínues. L'arc de la crisi, per excel·lència, era aquell.

ue persisteix i és cada vegada més rellevant

En el món posterior a l'11-S l'arc de la crisi encara es fa més important

Curiosament després del final de la guerra freda va néixer un nou antagonisme, precisament en l'arc de la crisi i que relligava els dos mons. De les restes de la guerra de l'Afganistan, on els Estats Units van propiciar l'aparició del gihadisme contra els soviètics, aquest mateix fenomen ideològic prenia força i es girava contra els Estats Units. Amb l'11-S com a epi-centre clar de la nova situació. Deu anys després dels

atemptats, amb tot, l'arc de la crisi es manté intacte amb una greu inestabilitat a Palestina i Israel, a l'Irac, a l'Afganistan, fins i tot allargant-se cap al Paquistán i també a la banya de l'Àfrica i la península Aràbiga. Al costat d'això, el món que va deixar de ser bipolar és ara plural, amb la Unió Europea i els països emergents competint per la supremacia mundial.

Francesc Torres, memorial de l'11-S

**La instal·lació
'Memòria
fragmentada'
presenta al CCCB
les fotografies de
les restes dels
atemptats del 2001
a Nova York**

**Podeu punxar sobre la mà
per veure el vídeo de l'exposició.**

L'artista Francesc Torres va descobrir que l'hangar 17 de l'aeroport JFK de Nova York guardava les restes dels atemptats de l'11-S. Algú havia donat l'ordre de recollir les restes de l'hecatombe: objectes miraculosament sencers, ferros vinclats, cotxes, camions de bombers, el magma de la ruïna... L'hangar era tancat al públic. Amb moltes dificultats Torres va aconseguir d'entrar-hi i de fotografiar

aquell material tan carregat de dramatisme. La instal·lació 'Memòria fragmentada' que es pot veure ara al Centre de Cultura Contemporària de Barcelona (CCCB) és el resultat del seu treball fotogràfic (vídeo).

La instal·lació conté 176 fotografies i un objecte: un dels cinc trossos que s'han conservat de l'escultura d'Alexander Calder, un

mòbil gegantí, que s'aixecava al costat del World Trade Center. Les fotografies es van fer el 2009.

Segons el director del CCCB, Josep Ramoneda, 'Memòria fragmentada' és un fragment de la memòria que es recupera a través d'aquests objectes tan lligats a les persones. Recorda que el govern dels Estats Units va prohibir ensenyar les víctimes del drama. Ramoneda

Un dels molts vehicles que es van recollir de la zona dels atemptats.

Un dels cinc trossos que s'han conservat de l'escultura d'Alexander Calder, un mòbil gegantí, que s'aixecava al costat del World Trade Center.

Impressionant vista general de l'hangar 17 de l'aeroport JFK.

també apunta que el treball de Francesc Torres també té un aspecte documental, perquè l'hangar 17 és buit a dia d'avui i bona part de les restes i dels objectes s'han traslladat a la zona del memorial, on formaran part del museu sobre l'11-S.

El memorial de Francesc Torres sobre l'11-S, ara que fa deu anys de la catàstrofe, es va iniciar amb el

CCCB, però després el projecte va anar prenent força i coincidint amb l'aniversari, aquest treball fotogràfic es pot veure també al International Center of Photography de Nova York, a Madrid i a Londres, dues ciutats que han patit també atacs terroristes.

'Memòria fragmentada' ocupa el vestíbul del CCCB fins el 3 de novembre del 2011. La força, emoció

i evocació de les imatges fa que Jordi Balló, director d'exposicions del CCCB, digui: 'Tots tenim la sensació que l'hangar 17 era el museu de l'11-S. La informalitat organitzada dels materials evocava la memòria.' La mostra no anirà acompanyada d'un catàleg, però sí que es pot trobar a les llibreries un volum en anglès que recull les fotografies i és editat per National Geographic.

Bel Zaballa

Sopa per a cinquanta malparits: una crònica

Fotos Xavier Mercadé

**Vídeo del primer concert
al Palau Sant Jordi**

a mil ica

La banda ha tornat als escenaris per celebrar els vint-i-cinc anys amb un èxit aclapador. Ha omplert tres dies el Palau Sant Jordi de Barcelona, ha fet dos concerts a Girona i també ha actuat a Tarragona i a Palma

El públic del Sant Jordi esperava amb ànsia el retorn als escenaris de Sopa de Cabra i la banda no va decebre ningú. En la penombra, i després d'uns minuts de bullícia, Gerard Quintana rebia els assistents amb un 'Bona nit, malparits!' i esclatà l'eufòria. Més de dues hores del bo i millor dels quinze anys de Sopa de Cabra, que va fer un repàs a les cançons més emblemàtiques i que va actuar mig concert amb una estelada llançada des del públic a l'escenari. En aquest vídeo de VilaWeb TV podeu veure i escoltar les cançons 'El boig de la ciutat', 'Tot queda igual' i 'Dies de carretera' i les impressions del públic.

'El boig de la ciutat' va donar el tret de sortida a un concert que passarà a la història de la música de casa nostra: el concert de retorn d'una de les bandes de rock més importants, per molts, la més important de totes.

Entre el públic, molts dels que van créixer amb Sopa de Cabra i que van viure la seva joventut al ritme de 'Mai trobaràs', 'L'Empordà' i 'El carrer dels torrats'. Però també uns quants que encara no havien tingut l'oportunitat de veure en directe els Sopa. El grup va donar-ho tot dalt d'un escenari dissenyat per Lluís Danés, que representava una mena de carretera que qui sap on va a parar.

Clam independentista a baix i dalt de l'escenari

Unes quantes estelades. Crits unànimes d'independència. I en Quintana que els respon: 'Fa vint anys érem en aquest mateix escenari amb els Pets, Sau i Sangtraït. Nosaltres aleshores no ho teníem tan clar, això que dieu, i creïem que

haviem de lluitar per un món lliure. Però ara que el món és més global que mai, sempre s'és a temps de rectificar, sabem que només hi ha un camí per a ser nosaltres'. Més crits d'independència. I de fet, van ser uns quants els moments en què Gerard Quintana va fer bandera de la independència. Així, en la presentació de 'Sota una estrella' va recordar que quan la van fer, molts van relacionar la cançó amb l'estelada i el grup sempre ho havia negat: 'El públic, però, sempre és més intel·ligent que nosaltres'. També va aprofitar la presentació de 'Guerra', una versió de Bob Marley, per reivindicar la necessitat que 'aquest país petit' vagi junt i aconsegueixi ser una sola veu.

Un record especial per a Ninyín

Un dels moments més emotius del concert va ser quan el grup va recordar el guitarrista de la banda Joan Cardona 'Ninyín', que va morir-se el 2002, amb la interpretació de 'Seguirem somiant'. Una cançó que van compondre cinc anys enrere com a homenatge al 'Keith Richards' català.

Després de vint-i-una cançons i cinc bisos, el grup encarava la recita final del concert (agraïnt el públic amb un 'Bona nit, ben parits') i arribava l'esperada 'L'Empordà'. El públic esclatava de nou amb una de les cançons que forma part de l'imaginari col·lectiu d'aquest país. I per acomiadar un concert apoteòsic, el primer de tres consecutius al mateix recinte, el grup va triar 'Podré tornar enrere', segurament el títol més addient per cloure una nit màgica com la que es va viure ahir al Palau Sant Jordi. ■

Text i foto Xavier Mercadé

No vull canviar de pell

Era el 19 d'octubre de 1989. M'agradaven molt els Detectores i vaig rebre una invitació de l'*Sputnik* (TV) per anar-los a veure a la Sala Zeleste. Havia estat molt fan d'ells quan la cançó "Suïcida infantil" i intentarien aixecar de nou el cap amb el disc *Creuer de luxe* (Transdisc, 1991), treball que dissortadament va ser el seu cant de cigne. Segons posava a la invitació hi havia un grup teloner del qual havia sentit parlar, però que gairebé no en tenia referències, per la qual cosa vaig decidir arribar tard al concert i anar abans a veure els divertits bilbaïns Dinamita Pa Los Pollos, que tocaven en una altra sala de la ciutat.

Presentació del primer disc a Barcelona: Sala Zeleste (Barcelona), 19 d'octubre del 1989

Però la meva sorpresa quan vaig arribar a la Sala Zeleste va ser majúscula quan em van dir que els Detectores ja havien tocat i que, els que jo suposava que eren els teloners, aquells Sopa de Cabra, ja eren a l'escenari. Jo no entenia res. De dins la sala, en sortia una cridòria sorprenent i a sobre l'escenari veia una banda desacomplexada que feia tremolar el terra del carrer Almogàvers amb rock and roll de la vella escola.

Teloners de Tina Turner i El Último de la Fila: Estadi Olímpic (Barcelona), 6 d'octubre del 1990

Eren els anys en què els més moderns volien inflar-se d'èxtasi i viatjar a Manchester o posar-se a ballar al ritme marejant de l'àcid house. El sector més metàl·lic intentava una mutació inexplicable tallant els camals dels pantalons i llançant-se als camins del crossover. I al mig d'aquests pals de cec, un grup d'arreplegats vinguts de 'comarques' (sí, els de Can Fanga som així) s'ho estaven passant teta a sobre l'escenari recuperant l'esperit 'stonià' del rock and roll, fent versions de Led Zeppelin i cantant al sexe, les dones i els torrats del seu carrer.

A la carrera: Parc de Sant Jordi (Reus), 21 de juny del 1997

I van passar ampolles i anys (juro que fins fa no gaire pensava que la cançó deia 'colles i anys') i aquells xavals gironins es van anar fent grans, immensos. Capaços de mirar cara a cara Tina Turner i El Último de la Fila a l'Estadi Olímpic, d'enregistrar un disc en directe espectacular, de trepitjar el cel i també l'infern. De veure com els ploïen pedres a la Devesa de Girona l'any 1992 a com conven-

gien tothom des del sumptuós escenari del Palau de la Música l'any 1998. D'acompanyar-los de gira per les carreteres a Reus (1997) o a la ciutat de Palma (1999) i acabar fotografiant tot el que es coïa en els darrers concerts de la banda l'any 2001 i que va quedar plasmat en les últimes gravacions del grup: *Bona nit malparits* (Música Global, 2002) i *El llarg viatge* (Música Global, 2003).

Que aquella primera nit de 1989 va canviar la meua vida? Sens dubte va ser la constatació del naixement i creixement d'un fenomen que va esclatar dos anys després en el famós concert del Sant Jordi i que va activar els ressorts necessaris perquè tres anys després un grup de sonats uníssim esforços per fer una revista de rock and roll escrita en català..., però aquesta és una altra història que ja s'explorarà un altre dia...

Totes les imatges que vaig anar fent durant aquells anys i que s'han ampliat amb les dels concert del Palau Sant Jordi, es poden veure fins el 4 de novembre al Centre Cultural la Mercè de Girona.

Publicat al [bloc de Més VilaWeb Rockviu](#), on trobareu moltes fotos històriques del grup.

@XSalaimartin

Xavier Sala-i-Martin

@QuimMonzo Hostia! Com es diu "fer sexe" o "tenir sexe" en català correcte? (cardar es massa barroer). Estic influenciat per l'anglès...

Roger Cassany

Tothom a cardar

Quim Monzó retreu a Albert Om a 'El convidat' que fes servir l'expressió 'fer sexe', i això ha mogut debat a Twitter · En parlem amb Màrius Serra, Marta Rojals i Joan Olivares

'@QuimMonzo Hòstia! Com es diu 'fer sexe' o 'tenir sexe' en català correcte? (cardar és massa barroer). Estic influenciat per l'anglès...' Amb aquesta piulada l'economista Xavier Sala-i-Martin demanava a Quim Monzó l'expressió correcta en català de l'acció de cardar. '@XSalaimartin La forma habitual és cardar o follar. Avui dia ja no sobten tant com abans. Però, si la persona que ha d'expressar aquesta idea considera que aquests verbs són massa grollers, doncs aleshores hi ha fornir, copular... Un munt. Però mai 'fer sexe' o 'tenir sexe', que són traduccions googleres de 'to have sex', va respondre Quim Monzó pocs minuts després. Sala-i-Martin li va agrair l'aclariment. La polèmica va venir del programa 'El convidat' de TV3 (íntegre), en què, Albert Om, en una conversa sobre matalassos, va dir que, al llit, a més de dormir, hi feia sexe. 'Tu ets dels que fas sexe? Ho sento, ja hem acabat! Jo faig la migdiada, però mai no faig sexe!', va replicar-li Quim Monzó. A la gent que diu 'fer sexe' o 'tenir sexe', va dir, els arrencaria la pell a tires 'fins que es quedessin en carn viva.'

'Fer sexe', en català, no té gens de sentit. Per l'escriptor Màrius Serra, 'és un anglicisme dels últims vint anys i segurament que té l'origen en males traduccions de l'anglès, sovint filtrades pel castellà, de films i de revistes americanes'. Serra aplaudeix el gest de Monzó i, en unes declaracions a VilaWeb, advoca per convèncer les noves generacions de 'tornar a cardar, com s'ha fet sempre, i a deixar-se d'històries'. 'Com i de quina manera hem de cardar els catalans és un debat que tard o d'hora calia recuperar', diu, sobretot tenint en compte que en la nostra llengua hi ha una oferta amplíssima per a referir-se a tota mena d'actes sexuals. 'Només de sentir això de 'fer sexe' ja et passen les ganes de fer cap cosa', s'exclama l'escriptor valencià Joan Olivares, que ha escrit algunes novel·les eròtiques i que apunta algunes fórmules equivalents més populars i valencianes: 'pegar-ne un', 'llaurar el bancalet' o, simplement, 'fer-ho', una expressió que, per una altra banda, revela el valor universal de l'acte. 'To have sex' ('tenir sexe', en una traducció literal de l'anglès), podria

ser l'origen d'aquesta deformació de la llengua. Però Serra n'hi afegeix una altra: 'fer sexe també pot ser una mala evolució del 'fer l'amor', empesa per un atac de carrinclonisme'. Per l'escriptora Marta Rojals, que diu que mai fins ara no havia sentit dir 'fer sexe' o 'tenir sexe', el que s'ha de dir és 'cucar', recuperant el consell d'una amiga segarenca. 'És la manera més bonica, fina, i agradable que he sentit per a referir-s'hi; mira si és maca que és el que fan les cuques i el jovent ho ha incorporat de manera natural al llenguatge popular'. És força habitual sentir dir que 'els matrimonis fan l'amor i les parelles follen', diu Rojals, que considera que l'ambientació pretesament romàntica implícita en l'expressió 'fer l'amor', avui és lluny de tot joc sexual que tingui res de murri o des descarat. 'Fer l'amor és una expressió que ha passat a ser massa tova per a parlar de sexe per a qui vulgui ser més asèptic', diu Serra. De fet, explica, en textos i poemes de català antic, 'fer l'amor era equiparable a tot el procés de festeig que, segons l'èxit, podia culminar o no en l'acció de fornir'. **Llegiu l'article complet**

El vintè Temporada Alta, el Festival de Tardor de Catalunya, ja és en dansa. Es fa a Girona i Salt fins l'11 de desembre. N'entrevistem el director i fundador, Salvador Sunyer.

Escolten Salvador Sunyer embadalits perquè és un home ple de singularitats. Quan parla de la programació de Temporada Alta 2011, les seves paraules donen la magnitud mental i humana del personatge. Diu: 'A priori és esplendorosa aquesta programació. És la que per volum està més bé. És la que té més espectacles, més funcions, més entrades a la venda... i també més risc. Hi ha

quaranta espectacles que són estrenes, i vés a saber què seran. De manera que, quan dius que és el millor festival, amb diferència, de la seva història, potser no ho serà artísticament, un cop vist. La majoria dels quaranta espectacles que no sabem què seran, seran dolents. M'agrada de dir-ho perquè és així. Però la mitjana jo crec que està bé. És que en un festival així s'ha de córrer un risc, sinó seria una fira. Però, a més, és que crec que hem de reivindicar l'error. No caldria sinó.'

Però en el pla de les grans idees que envolten el projecte de Temporada Alta, Sunyer és d'una solidesa granítica: 'Volem bastir

una cosa que tenen tots els països civilitzats, sobretot els europeus: un festival de país, que respongui a uns artistes de país, però de país no tancat en un espai, sinó d'un país modern i internacional, que té relació amb els països del costat, Lituània o Espanya, és igual.'

'Jo crec que va molt bé per als festivals que es facin en una ciutat mitjana. Perquè el festival es viu més, no queda tan diluït (que és una mica el mal que té el Grec). Però Temporada Alta no té com a model ni Avinyó ni Edimburg: crec que hauríem d'anar cap a un model diferent. A mi, m'agrada pensar que tot i les crisis, d'aquí a set o vuit anys podrem aconseguir un festival muntat per un país tan

Entrevista amb Salvador Sunyer

'El món no es pot pensar que a Catalunya fem les coses a la babalà, no ens ho podem permetre'

Cliqueu la icona per veure els dos vídeos de l'entrevista amb Salvador Sunyer.

petit com vulguis, que és el nostre, però que sigui realment un festival europeu. Festival europeu amb pinzellades de fora d'Europa.'

Sobre les retallades de cultura:

'Crec que un país civilitzat ha de tenir un equilibri entre la sanitat, les carreteres, els aeroports, l'ensenyament, la cultura, etc. Entenc que s'han de retallar despeses supèrflues, però no linealment.'

Sobre el fet que l'Ajuntament de Mataró suspengués el Festival Shakespeare quinze dies abans de començar, comenta: 'Una de les poques coses que a Catalunya no ens podem permetre és que el món es pensi que fem les coses a la babalà. No ens ho podem permetre.'

Cinc espectacles que defineixen el festival

1. Un gran de l'escena internacional: el director polonès Krystian Lupa, que estrena 'Waiting room.0'.
2. Carles Santos, amb l'espectacle 'Schubertnacles humits'. Segurament és el creador més radical del nostre país.
3. 'Estimat Comadira'. Dos directors que no han treballat mai junts, Joan Ollé i Xavier Albertí, dirigeixen grans noms de l'escena del país i es posen al servei dels textos de Narcís Comadira.
4. Primer Torneig de Dramatúrgia Catalana: vuit dramaturgs, quatre de consolidats i quatre de joves, lluitaran entre ells per guanyar la competició.
5. 'A vegades sembla que et veig' del director argentí Mariano Pensotti i amb els escriptors Josep Maria Fonalleras i Empar Moliner, i els dramaturgs Ferran Joanmiquel i Jordi Casanovas.

Les 'Pagèsiques' d'en Perejaume, una obra de boscos

És el seu tercer llibre de poemes, d'una gran singularitat dins el panorama internacional'

Cinc llibres conformen l'obra: 'Pagèsiques', 'Els arbres', 'Els suros', 'El taller', i 'Bloc de notes'. Encapçala el volum el text 'Les alticimacions', a partir de dos versos finals d'un poema de Marià Manent. I tanquen el llibre tres addendes i un text dedicat a Virgili. Perquè 'Pagèsiques' evoca també les 'Geòrgiques' de Virgili, un cant al conreu i a la pagesia.

L'artista i poeta Perejaume acaba de publicar 'Pagèsiques' (Edicions 62), el seu tercer llibre de poemes, una obra de boscos diu, un llibre de llibres: 'És l'intent de produir un sistema, d'activar un cos de textos molt diversos que tenia entre mans.' És una poesia plena de pensaments singulars i intensos sobre el territori, sobre una geologia que es plega i desplega, que floreix. Sobre la seva vivència amb la natura i la seva vivència de l'art.

Perejaume ha anat construint en paral·lel els cinc llibres, però cada poema o prosa poètica ha trobat el seu lloc, de manera que 'Pagèsiques' es llegeix com un continu que va germinant, que va creixent.

'Sempre acabem fent el mateix llibre, diu l'artista, i a 'Pagèsiques' com a 'Obreda' (el llibre anterior) hi ha un primer bloc on apareixen els grans temes. D'aquests n'hi ha dos de molt insistents i repetits.

Un és la geologia com a floració, aquesta imatge on les valls són com flors i les muntanyes com les corol·les del voltant. La geologia es plega i es desplega i s'apuncella, és un relleu que no para de florir. Això surt contínuament, sobretot a la primera part. I després una altra imatge, la dels arbres i del camí, de com els arbres et marquen el camí per on has de passar, de com t'empeltes amb el camí, aquest joc infinit amb els arbres.'

Del Montal estant, del Montnegre estant, baixa pel sot una llum cada vespre i la llum fa el camí de l'aigua, i s'esgorga, de tant en tant, mentre s'atura a collir paraules que davallen dels arbres, i se les endú.

Penso en el suc de l'escriptura, en el seu immens espai aquàtic, com un llibre en formació d'una bellesa indiferent i grandiosa on, sota la literatura repartida en arbres, la pintura arriba al mar.

‘Jo tinc el taller dalt d’un turó i cada vespre baixo a peu a sopar i a dormir amb la família i l’endemà torno a punjar’, explica l’autor per introduir el poema precedent. En els darrers temps, Perejaume no s’allunya del territori. Escriu:

‘Escrivia anant a peu. Trobava lluny de mi, externa a mi, la font de les meves paraules. Havia de caminar dies sencers per trobar-la.’

Comenta: ‘El llibre no és cap cant al lloc d’origen, perquè la realitat és la que et tria i el meu territori és aquest com podria ser-ne un altre, però el que passa és que es dóna una relació tan estreta entre territori i llengua, que s’acaben confonent. I aquesta síntesi em genera uns espais de creixement, i per això estar al territori no m’angoixa. Perquè la mida del territori depèn de la relació que hi establím.’

L’obra de Perejaume cada vegada pren un marc més local: ‘Aquests

anys he viatjat menys. A diferència dels anys vuitanta per exemple, avui tot queda més reclòs. Quina paradoxa, davant d’aquest món globalitzat. I, més enllà, també hi ha la meva opció personal: la llengua se m’ha fet més genuïna quan m’he establert en un lloc concret i precís.’

Ara vosaltres, arbres,
poematitzeu-nos.
Que sigueu, vosaltres,
autors nostres.
Aquí ens teniu
perquè —just al revés
del que és costum—
acompliu, en nosaltres,
el vostre ofici de literats.
Som-hi doncs.

I sobre els arbres Perejaume pensa i repensa la idea de repetició, que és una idea pagesa, que diu que només perdura allò que es repeteix: la tradició oral, la gestual... el llegat de les repeticions. ‘I pensar com s’arriba a repetir el bosc d’una manera tan elegant que no deixa

‘La llengua se m’ha fet més genuïna quan m’he establert en un lloc concret i precís.’

Ai, Perejaume!

De Perejaume se'n sentirà a parlar aquesta tardor: el 24 d'octubre inaugurarà a la Pedrera una exposició que recull obra dels últims deu anys, amb algunes peces fetes expressament per a la mostra, i que portarà un títol ben extremat: 'Ai Perejaume, si veies el munt d'obra que t'envolta no en faries cap de nova'.

I del 3 al 6 de novembre, Perejaume serà l'artista convidat de la 14a Fira de la Mediterrània de Manresa. Oferirà l'acció 'Ballar la veu' que va inaugurar pel Dia Verdguer a Folgueroles a mitjan maig.

Cliqueu per veure el vídeo on Perejaume parla de 'Pagèsiques'.

La terra musculada

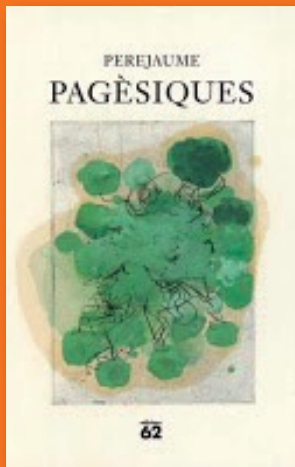
La part central de 'Pagèsiques' és 'Els suros', que és la més extensa i diu el poeta que també és la més fètil. Perejaume hi té una obsessió amb el suro (mot que denomina tan l'arbre com l'escorça): 'El suro és una maquinària visual extraordinària, perquè dibuixa en el seu tronc tot allò que divisa des de dalt.'

En aquesta part, el poeta escruta la idea del contacte amb el món, de la manca de gestos que fem al món: 'Abans se'n feien molts, ara hi ha el gest de nedar, el gest de caminar, i no en trobaràs gaires més. Sembla que hi ha una distància cada vegada més ampla entre nosaltres i el món. I s'estableix una relació pornogràfica amb el món: totes aquestes imatges plenes d'exotisme, d'illes paradisiàques que no arribem a tocar mai... I és en aquest sentit que es fa servir la paraula 'paisatge', com un element estàtic, que contemplem. Per això no parlo de paisatge, prefereixo la realitat pre-paisatgista del XVIII.'

Continua: 'El territori no es estàtic, és sempre en moviment. El relleu canvia. Hi ha diversos moviments en aquest sentit: El moviment geològic, que es un moviment horitzontal, de desplaçament de les muntanyes, de desplaçament de la muntanya tendeix a recuperar la seva pendent original. Amb visió atenta d'uns quants anys el podem arribar a veure, sobretot en aquestes terres de sauló del Maresme. La terra és musculada, amb els seus criteris i necessitats. Després hi ha un segon moviment, que és vertical, d'alçar-se amunt. I hi ha un altre moviment vertical, el de la muntanya invertida. Alhora de descriure aquest moviment, Verdguer n'era un mestre. I en sabem d'això, només cal mirar la Sagrada Família, les seves torres són com estalactites invertides del sostre d'una cova'.

El mar llauratejava.
El cel s'hi alçava
fins que s'enfonsava d'alt.

L'aigua dreta de untes, de puntes,
i el cel que pessiga, pessiga,
i el mar pessigat, pessigat. ■■■

Paraules de l'editor

'Pagèsiques' és el tercer llibre de poesia de Perejaume, juntament amb 'Oli damunt paper' (1992) i 'Obreda' (2003). Explica l'editor, Jordi Cornudella, que Perejaume va fer el salt important entre el primer i el segon llibre, i que 'Obreda' i 'Pagèsiques' s'assemblen molt, que de fet un és la continuació de l'altre. 'Són llibres on la poesia pren un camí molt poc convencional: la poesia esbotza marges i es converteix en muntanyes i valls i fondalades i rius... Perejaume fa poesia i pensament poètic de la seva vivència amb la natura i de com identifica aquesta vivència amb la vivència de l'art i a l'inrevés. Per a mi 'Pagèsiques', rebla Cornudella, és un llibre preciós, que deixa estupefacte, és un llibre realment important, de gran plenitud i d'una expressivitat captivadora molt difícil de trobar. És un llibre que convida a la felicitat dels lectors.'

TENIR CURIOSITAT,
SER VALENT, OBERT;
**CREURE QUE HO POTS FER
I PODER-HO FER.**

MÀSTERS, POSTGRAUS I ESPECIALITZACIONS

Les ments obertes amb visió de futur són inquietes i audaces, i superen les dificultats amb disciplina, creativitat i esperit innovador. Ara la formació de la UOC és el teu millor aliat.

ART, CULTURA I SOCIETAT

- Gestió cultural (amb la UdG i la UIB) - *Màster universitari*
- Llibre i lectura en la societat de la informació (amb Grup 62 i Leqtor)
- Arts, mitjans digitals i cultura popular (amb LABoral)
- Estudis de l'Àsia oriental
- Estudis islàmics i àrabs

LLENGUA, LINGÜÍSTICA I TRADUCCIÓ

- Traducció i tecnologies
- Gestió de la diversitat lingüística i cultural

TURISME

- Gestió de les destinacions turístiques (amb l'Org. Mundial del Turisme)
- Direcció i màrqueting d'organitzacions turístiques (amb la UIB)

ALTRES ÀREES DE CONEIXEMENT:

- BUSINESS SCHOOL
- ECONOMIA I EMPRESA
- INFORMÀTICA, MULTIMÈDIA I TELECOMUNICACIÓ
- COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ
- E-LEARNING (EDUCACIÓ I TIC)
- DRET I CIÈNCIES POLÍTiques
- GESTIÓ DE LA CIUTAT I URBANISME
- ESCOLA DE COOPERACIÓ
- SISTEMES ALIMENTARIS, CULTURA I SOCIETAT
- PSICOLOGIA I CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ
- CIÈNCIES DE LA SALUT

Matrícula oberta. Inici: octubre de 2011

Informa-te'n a les seus i punts UOC, al tel. 902 141 141 i a www.uoc.edu.

**INSTITUT
INTERNACIONAL
DE POSTGRAU**

www.uoc.edu

Avançament editorial

Ombres en la nit

Hi ha destins que no hauries pogut imaginar i vides impossibles de somiar. Santiago Cortés venia d'un malson: Dachau. Ben mirat, el seu malson tenia l'origen, en part, fins i tot abans de nàixer.

Era gitano i valencià, havia militat al Partit Comunista espanyol, era l'any 1947, era, si fa no fa, incompatible amb la vida. Si escorcollava en la memòria tan sols trobava un bon succés. De família indigent, es veié obligat a treballar des dels deu anys. Va aprendre l'ofici de fuster amb el senyor Antoni Sospedra, republicà fervorós, gràcies al qual arribà a ser un bon ebenista, i justament això li evità la mort. Es féu útil per als nazis, i, a més, en el recompte macabre de l'extermini, els gitanos estaven un graó per sota dels jueus.

Activista comunista als dèsset anys, s'exilià a França poc abans d'acabar la guerra espanyola. Es va unir a la resistència francesa fins que fou capturat pels nazis i va ser traslladat a Dachau, el primer camp de concentració, destinat a presoners polítics i construït l'any 1933 per Heinrich Himmler. Quan Santiago Cortés hi arribà hi havia deu mil jueus. El camp tenia trenta-dues barraques, incloses dues especials: una per al clero dissident i l'altra per a experiments mèdics. Durant cinc anys, Cortés va conviure amb jueus; durant cinc anys fou testimoni de terribles experiments sobre la malària, la tuberculosi, la hipotèrmia...

Centenars de persones van morir o patiren malformacions. L'excel·lent fortalesa de Cortés el va salvar de les successives epidèmies que tingueren lloc a causa de la insalubritat relacionada amb l'aglomera-

25 d'octubre a les llibreries

Publicat per Columna a Catalunya

i les Illes Balears, i Bromera al País Valencià

ció a Dachau, que arribà a albergar seixanta-vuit mil presoners.

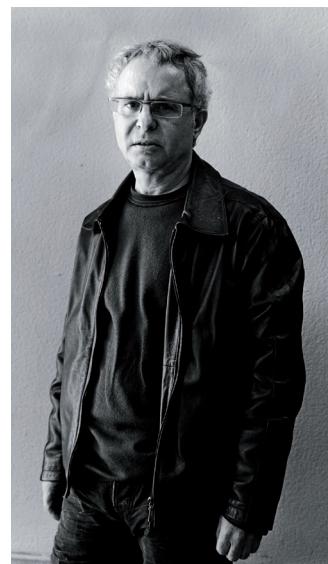
El 29 d'abril de 1945, els nord-americans alliberaren Dachau. Aleshores Santiago Cortés no podia retornar al seu país. Sense casa, sense família (els pares havien mort durant la Guerra Civil i dels germans no en sabia res), cinc anys d'atrocitats l'inflüiren en la decisió d'unir-se a un grup de jueus que optaren per la venjança, desdenyant la prioritat del retorn a Palestina. En aquesta resolució tingué un pes determinant la figura d'Ariel Menashe, que perdé la dona i la filla a les cambres de gas. D'ell n'admirava la resistència mental i el fet que, per dues voltes, intentà organitzar sengles rebel·lions a Dachau sense aconseguir que la resta dels homes dels barracons més pròxims el secundaren, malgrat la reiteració i l'èmfasi que posava en el fet que no hi podien perdre res.

Després de 1945, membres de la Brigada Jueva, voluntaris de Palestina que lluitaren en la guerra en una unitat especial de l'exèrcit britànic, crearen l'organització Nakam (Venjança, en hebreu) a fi d'executar nazis que, a causa de la manca de mitjans i la desídia dels aliats, vivien en la clandestinitat. El Nakam tenia la base a Lublin.

El primer pla fou el projecte d'enverinar els pantans de Munic, Berlín, Nuremberg i Frankfurt. Assabentada la Haganà, l'exèrcit jueu, avortà l'operació quan va verificar la quantitat de britànics i americans que potser morien. Tot i això, Ariel Menashe va idear un altre pla: intoxicar un camp de presoners, prop de Nuremberg, on

hi havia trenta-sis mil alemanys, la majoria oficials de les S.S. Una nit, Ariel i el seu escamot entraren al forn que subministrava el pa al camp i emmetzinaren dues mil fogasses.

Milers de presoners resultaren afectats i en van morir cinc-cents. Els aliats demanaren responsabilitats a la Haganà, que no reconegué l'acció tot aduint que es tractava d'escamots incontrolats. A partir d'aleshores, el grup d'Ariel va planejar l'execució selectiva, per tal que els aliats no els perseguiren. Durant dos anys, diversos escamots van matar, si fa no fa, mil oficials nazis contra els quals les forces aliades no havien reunit proves contundents. Jueus que treballaven per als serveis secrets britànics passaven als escamots la informació dels oficials alliberats sense càrrecs. Llavors els vigilaven, els capturaven i, així que els interrogaven, utilitzaven gairebé sempre el mateix modus operandi: obrir una fossa i disparar-los al clatell. Tantes accions van atraure de nou l'atenció dels aliats i el Nakam d'Ariel resolgué dedicar-se a objectius encara més selectes. Un d'ells el doctor Heinrich Henkel, cap d'experiments mèdics als camps de Dachau i Janowska. El 1947, el grup d'Ariel era absolutament autònom, sense cap connexió amb altres escamots del Nakam, que, a poc a poc, es desintegraven com a conseqüència del retorn a Palestina. Fins i tot gent d'Ariel va seguir la consigna de la Haganà del regrés i a la fi el grup, per qüestions d'estratègia, el conformaven quatre homes i una dona, Ruth Admoni, parella de Santiago Cortés.

Ferran Torrent

Ferran Torrent (Sedaví, 1951) és un dels nostres escriptors més populars. Va començar escrivint novel·la negra, amb el periodista i ex-boxador Hèctor Barrera i el detectiu Butxana, que protagonitzaren històries com 'No empenyeu el comissari' (1984), 'Penja els guants, Butxana' (1985) i 'Un negre amb un saxo' (1989).

Els anys 1990 li va arribar la consolidació, amb novel·les de caire més autobiogràfic, com 'Gràcies per la propina' (Premi Sant Jordi, 1994) i 'La mirada del tafur' (1997). Amb 'Societat limitada' (Premi Crítica Serra d'Or, 2000) va entrar en una altra etapa molt prolífica dedicada a l'anàlisi de la València actual.

www.ferrantorrent.com

Martí Crespo

Amazon.es ja és actiu, amb 50.000 llibres en català

Amazon és des de fa anys el portal de venda en línia més important i divers, amb un catàleg de milions de llibres impresos i electrònics, a més de desenes de productes com ara compactes, DVD, jocs, aparells d'electrònica de consum i, fins i tot, roba, alimentació i mobiliari. Ras i curt, és l'empresa de comerç electrònic més gran del món, amb un model de negoci que, com recordava l'emprenedor Martin Varsavsky en [aquest article](#), n'ha catapultat el valor de mercat a cent mil milions de dòlars en disset anys de funcionament –per damunt de monstres com Telefónica.

De moment, Amazon.es ha aterrat amb una oferta de 2,5 milions de llibres (50.000 dels quals en català), 130.000 DVD de cinema i sèries televisives (sense apartat en català), 450.000 compactes de música i 65.000 productes d'electrònica de consum, videojocs,

joguines, rellotges i petits electrodomèstics. De productes digitals, com ara llibres electrònics, en distribuirà més endavant, probablement abans de Nadal.

En la primera jornada, els llibres més venuts en català a Amazon foren: 'Drames rurals' de Víctor Català (Caterina Albert), 'Tot el que podríem haver estat tu i jo si no fóssim tu i jo' d'Albert Espinosa i 'Incerta glòria' de Joan Sales. Greg Greeley, vice-president d'Amazon a Europa, no ha parlat del futur de la distribució de llibres en català. Segons que ha dit, és política de l'empresa no parlar mai dels passos que es faran després, 'però procurem sempre ampliar la nostra varietat i fer-la més exhaustiva i rica'.

Tal com explica el mateix director d'Amazon, Jeff Bezos, en una carta de presentació d'Amazon.es, el

portal ibèric arriba amb un programa de subscripció (Amazon Premium) que proposa als clients de rebre un nombre il·limitat trameses garantides en dos o tres dies per 14,95 euros l'any, en comptes de pagar les tarifes establertes per a cada comanda. Bezos també anuncia l'obertura de Marketplace, en què empreses i particulars es poden vendre els productes de primera mà, o de segona, a través d'Amazon.es.

El catàleg d'Amazon.es conté, a més de llibres en català, títols en espanyol, èuscar i galleg.

Fins ara, Amazon tan solament tenia filials, fora dels EUA, a Alemanya i Àustria, al Canadà, França, la Gran Bretanya, Itàlia, el Japó i la Xina. ■

es.[®] desembarca

amazon.es Hola. Identifícate para recibir [recomendaciones personalizadas](#). ¿Eres un cliente nuevo? [Empieza aquí](#).

Mi Amazon.es Esta semana... Cheques regalo

Buscar Libros

Todos los departamentos Libros en catalán Búsqueda avanzada Todos los géneros Novedades Los más vendidos Gallego Eus

Benvingut a la botiga de Libres en Català

Libros en catalán
5% de descuento o más en toda nuestra selección de libros en catalán: [Literatura y ficción](#), [Historia](#), [Lengua, lingüística y redacción](#), [Sociedad y ciencias sociales](#), [Arte, cine y fotografía](#), [Ciencias, tecnología y medicina](#), [Infantil y juvenil](#)... y mucho más.

Libros por género

- Arte, cine y fotografía
- Biografías, diarios y hechos reales
- Ciencias, tecnología y medicina
- Deporte
- Derecho
- Economía y empresa
- Historia
- Hogar, manualidades y estilos de vida
- Infantil y juvenil
- Lengua, lingüística y redacción
- Literatura y ficción
- Política
- Religión
- Salud, familia y desarrollo personal
- Sociedad y ciencias sociales
- Viajes

Libros a precios bajos

- Libros por menos de 5€
- Libros por menos de 7€
- Libros por menos de 10€

Nuestros libros en catalán

- LA CAIGUDA DELS GEGANTS
KEN FOLLETT
- EL CEMENTIRI DE PRAGA
UMBERTO ECO
- LA NEVADA DEL CUCUT
BLANCA BUSQUETS

La nevada del cucut
Blanca Busquets
Tapa blanda perfecta
17,00 EUR 17,00

Montserrat Serra

El sector del llibre en català, p

Molts interrogants presenta al llibre català l'arribada d'Amazon.es: com afectarà les llibreries convencionals? Tindran mercat a partir d'ara plataformes de llibre digital més modestes com edicat o Leqtor? Revulsionarà el negoci del llibre electrònic a Catalunya? Farà créixer el nombre de lectors en català?

Ja fa mesos que les editorials catalanes tenen contacte amb els responsables d'Amazon a Espanya per negociar les relacions comercials amb aquest gegant de la venda per internet. Les editorials han rebut d'Amazon un contracte marc, que moltes encara no ha signat, perquè negocien una sèrie de clàusules que consideren confuses o abusives. Així ho explica el director de la plataforma digital Edicat, Enric Faura, que representa les editorials Bromera, Cossetània, Angle i algunes més.

Diu Faura: 'Hem fet una reflexió molt profunda sobre l'arribada d'Amazon, perquè sabem que alterarà el panorama del llibre. De fet, nosaltres ens hem reunit amb els responsables d'Amazon.es (tant del llibre imprès com del llibre

electrònic) quatre vegades, des d'abans de l'estiu. Ens han fet una proposta de relació comercial que encara no hem tancat. Suposo que aviat ens posarem d'acord per signar el contracte sobre el llibre imprès. Aquesta negociació, la tenim molt avançada. En canvi, la negociació dels llibres digitals va més endarrerida.'

Amazon va proposar d'entrada als editors catalans una negociació sobre un marge comercial del 47-48% en favor seu, comenta Faura. Però la negociació final serà d'un 10%-15% menys. La majoria d'editorials han negociat sobre aquests percentatges. És el cas del Grup 62: Xavier Mallafrè, director general del grup, no ha manifestat els nombres de l'operació, però sí que era imminent la signatura del

Prudent a l'arribada d'Amazon

contracte sobre el seu fons imprès. Ja fa mesos que les editorials catalanes tenen contacte amb els responsables d'Amazon a Espanya per negociar les relacions comercials amb aquest gegant de la venda per internet. Les editorials han rebut d'Amazon un contracte marc, que moltes encara no ha signat, perquè negocien una sèrie de clàusules que consideren confuses o abusives. Així ho explica el director de la plataforma digital Edicat, Enric Faura, que representa les editorials Bromera, Cossetània, Angle i algunes més.

Diu Faura: 'Hem fet una reflexió molt profunda sobre l'arribada d'Amazon, perquè sabem que alterarà el panorama del llibre. De fet, nosaltres ens hem reunit amb els responsables d'Amazon.es (tant

del llibre imprès com del llibre electrònic) quatre vegades, des d'abans de l'estiu. Ens han fet una proposta de relació comercial que encara no hem tancat. Suposo que aviat ens posarem d'acord per signar el contracte sobre el llibre imprès. Aquesta negociació, la tenim molt avançada. En canvi, la negociació dels llibres digitals va més endarrerida.'

Amazon va proposar d'entrada als editors catalans una negociació sobre un marge comercial del 47-48% en favor seu, comenta Faura. Però la negociació final serà d'un 10%-15% menys. La majoria d'editorials han negociat sobre aquests percentatges. És el cas del Grup 62: Xavier Mallfrè, director general del grup, no ha manifestat els nombres de l'operació, però sí

que era imminent la signatura del contracte sobre el seu fons imprès.

Més lectors i menys llibreries?

Diu Faura: 'Amazon vol tenir el nostre fons al seu magatzem, perquè aspira a oferir tots els llibres vius del catàleg. I és que un dels seus actius és la màxima oferta possible.' Però Amazon.es, que encara no ha tancat la majoria de contractes, ahir va obrir la web amb una oferta teòrica de 50.000 llibres en català. Com s'ho faran per servir-los, si no hi ha acord? Segons algunes veus, compraran a les llibreries els llibres que no tinguin, però que ofereixin a la web. D'aquesta manera no aconseguiran gens de benefici, però el client no es quedarà sense el llibre i el rebrà en 24-48 hores, que és un altre actiu d'Amazon. ■

Liz Castro, editora nord-americana:

'Amazon és una de les bases de la revolució editorial'

La meva opinió personal és que Amazon és una de les claus de la revolució que viu l'edició de llibres. La combinació d'un catàleg immens, d'una política de preus baixos i d'un servei exemplar al client n'han fet el venedor de llibres del món més important. Als EUA, demano una cosa a Amazon i la tinc al cap de dos dies. I els qui resideixen en una ciutat, la reben a la tarda mateix. I si no m'agrada, els la torno sense complicacions ni maldecaps.

Però hi ha l'altra part de la revolució: ara, gràcies a l'edició electrònica i a la impressió sota comanda, com la d'Amazon, es pot fer un llibre sense gaire infraestructura. El cost de produir el llibre (maquetació, correcció, etc.) no ha variat gaire, però tot de sobte no calen grans inversions de diners per a fer un llibre, electrònic o imprès, ni has de saber ni encertar, abans d'hora, quants en vendràs.

Ara, fer un llibre no ho és tot. Encara cal fer-lo arribar al públic, que no és pas una petita tasca. I és aquí que Amazon és molt important. Als EUA, Amazon s'ha convertit en un banc de dades de tots els llibres, encara que vulguis

comprar-los en un altre lloc. Si vols saber si un llibre existeix, cerca'l a Amazon. Si vols saber si paga la pena, llegeix-n'hi les ressenyes. I, evidentment, t'ho fan molt fàcil perquè els el compris.

I si els editors independents poden produir llibres i fer-los arribar al públic, llavors cauen les barreres i els qui les vigilaven ja no controlen què s'edita.

A parer meu, tot això té un significat molt important per al català, perquè de sobte desapareixen els mals del tiratge. Quan jo editava llibres d'informàtica a Barcelona, els anys 1990, tenia moltes ganes de publicar llibres en català, però m'era molt difícil, de primer, d'imaginar quants llibres podria vendre i, segonament, de vendre'ls. Però, és clar, si no hi són no es venen, i aquí comença el ball del peix que es mossega la cua.

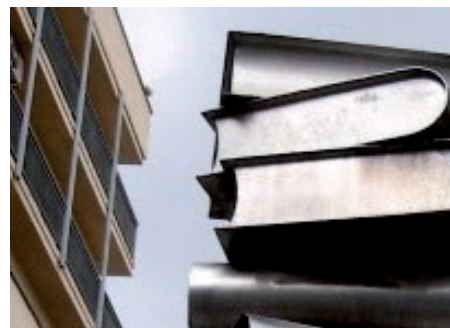
Però la coexistència de tiratges molt petits de llibres amb les eines poderoses de la xarxa per a vendre'ls –i aquí una altra vegada hi ha Amazon, però també Facebook, Twitter, etc.–, sí que permet que els editors puguin produir llibres que abans potser no

haurien gosat produir. I això també anima els altres. I ara el peix balla en l'altra direcció.

I això solament per la part que més m'interessa, a mi: l'edició independent. Però hi ha tota l'altra part. Als EUA, Amazon té una política de preus (i d'impostos) brutal. Com que no hi ha cap llei de preu fix dels llibres, els majoristes i detallistes compren els llibres als editors a un 60% o 70% de descompte i poden jugar molt amb el preu. A més, si no tens una 'presència física' en un estat, i vens a gent d'un altre estat, no has de cobrar impostos, que segons l'estat poden pujar a més del 9%. Per tant, comprar en línia té un descompte automàtic. Això és a punt d'acabar-se (com més gran es fa Amazon, més es queixen els estats dels EUA), però crec que és una de les bases del seu èxit.

Serà molt interessant, per tot plegat, de veure què fa Amazon a l'estat espanyol, on sí que hi ha una llei de preu fix i un IVA del 18% sobre els llibres electrònics, cosa que no podrà defugir. ■

El Llibreter: Desembarcament d'Amazon, l'impacte d'un meteorit

Després de llegir la gran quantitat d'articles més o menys informats que han aparegut aquests darrers dies, més que no pas del desembarcament d'un hipermercat, sembla que l'arribada d'Amazon hagi de ser com l'impacte d'un meteorit: però caldrà veure què en quedarà, quan penetri en la nostra atmosfera particular. Hi ha una aclaparadora unanimitat a l'hora de preveure que serà com l'extinció dels dinosaures, sense tenir en compte que això no és els EUA, que aquí no hi ha una tradició de compra per catàleg i de pagament amb targeta de crèdit tan estesa, i que a França i a Alemanya, on també hi ha preu únic del llibre i també hi ha una xarxa de llibreries independents comparable a la de Catalunya, no sembla que el cràter provocat per Amazon n'hagi modificat gaire l'orografia; és a dir: els hàbits de compra de la població amb accés a internet. D'entrada, això sí, ja s'han estalviat un quants calerons en publicitat.

No sabem quina serà l'estratègia d'Amazon a l'hora d'aconseguir la quota de mercat necessària per a establir-se entre nosaltres i créixer. El punt de partida, la compra de

BuyVip, ja indica que el llibre serà una més de les línies de negoci de l'empresa nord-americana i que molt probablement la comunicació i el màrqueting s'adreçaran a les persones que ja compren per internet i que paguen amb targeta de crèdit. Els seus rivals serien, doncs la FNAC, El Corte Inglés, la Casa del Libro o Abacus. Als EUA han tancat moltes llibreries per causa de la guerra entre gegants protagonitzada per Amazon, la difunta Borders o Barnes and Noble; un 'efecte col·lateral' que a casa nostra es reproduiria a una escala més modesta. Però també és veritat que a les grans ciutats dels EUA es produeix un creixement de les llibreries independents de proximitat, perquè han sabut recuperar i conrear la terra cremada que han deixat els exèrcits de gegants al seu pas.

Una altra qüestió és la del llibre electrònic. Gairebé tothom explica que el preu de l'aparell es compensa perquè es descarreguen molts llibres gratis. Com que fins fa poc no n'hi havia gaire oferta, alguns fabricants de dispositius de lectura animaven més o menys explícitament els clients a gaudir del gratis total, de manera que

aquesta pràctica s'ha establert com a normal. Això vol dir que el mercat és petit, i no sé si els amants de la gratuïtat sentiran gaire atracció per un Kindle amb un format i un control anticòpia propis, i que té menys oferta 'lliure' o 'alliberada' que no els altres formats. I menys encara quan les formes d'accedir a l'edició digital s'ampliarien amb l'arribada d'uns altres meteorits que ja es poden contemplar a simple vista, sense l'ajuda del telescopi.

Hi ha molts interrogants, n'hi ha de raonables i n'hi ha d'exageradament alarmants. L'única certesa és que fa molt que sabem que Amazon arribaria amb tota la seva oferta i eficàcia. Però molt més que no la presumpta amenaça d'Amazon ha estat la crisi que ens ha obligat a millorar a l'hora de gestionar les llibreries i de millorar els nostres serveis. I més ara que, amb les retallades, molts clients més hauran de vigilar la despesa i compraran menys llibres. I no som dinosaures, som més aviat petits mamífers amb una gran capacitat d'adaptació; estimem els llibres i justament per això sabrem mantenir, i qui sap si no l'augmentarem, la complicitat dels lectors. ■■

Setembre 2011

1

Jaume Cabré presenta 'Jo confesso' (Proa), la seva última novel·la que publica set anys després de l'èxit internacional 'Les veus del Pamano'.

El president de la Generalitat, Alberto Fabra, anuncia que no desenvoluparà el polèmic decret que suprimia les línies d'ensenyament català. Escola Valenciana reacciona amb prudència.

Arran de la reforma de la Constitució, la mesa del Congrés espanyol refusa tramitar les esmenes d'ERC i PNB sobre l'autodeterminació.

2

El TSJC dóna dos mesos a la Generalitat perquè el castellà sigui llengua vehicular a l'escola al Principat, i el govern anuncia que hi presentarà un recurs.

Reformada la Constitució espanyola en una votació esperpèntica.

Els Estats Units preparen una demanda contra els bancs que van concedir 'hipoteques escombraria'.

Les principals potències mundials, reunides a París per abordar el futur de Líbia, abracen el Consell Nacional de Transició.

Màxima tensió entre Turquia i Israel per l'expulsió de l'ambaixador israelià d'Ànkara.

Wikileaks revela nous documents sense protegir les fonts de les filtracions.

3

Entitats, sindicats i partits demanen fermesa a la Generalitat per defensar la immersió lingüística. La xarxa s'ha encès contra el nou atac al català amb les etiquetes a Twitter: #somescola i #jonoacato. Milers de seguidors del grup 'Jo no acato la sentència contra el català' de Facebook.

4

Iniciativa del Poble Valencià acorda repetir la coalició Compromís a les eleccions espanyoles.

La campanya 'Jo no acato la sentència contra el català' supera els trenta-cinc mil adherits.

5

Les borses europees viuen un nou matí negre.

Escola Valenciana es reuneix amb el conseller d'Educació, al cap de setze anys.

L'ex-primer ministre islandès, jutjat per la fallida dels bancs

6

El govern recorre contra la sentència del TSJC que ataca la immersió lingüística perquè 'hi ha raons jurídiques i de país'.

Els membres de +VilaWeb estrenen aplicació per a iPhone.

Joan-Daniel Bezsonoff torna a la ficció amb una novel·la sobre la guerra d'Algèria. Publica 'La melancolia dels oficials' (Empúries).

Milers de ciutadans es manifesten a Barcelona, Palma i València contra la reforma de la Constitució.

El president del Parlament Europeu insta tots els estats membres a reconèixer la independència de Kosovë.

7

Els ajuntaments s'afegeixen a la mobilització en defensa de la immersió lingüística.

Joan Coscubiela, candidat a encapçalar la llista d'ICV-EUiA al Congrés espanyol.

Celebració a VilaWeb de la Festa Estellés. Celdoni Fonoll recita 'No puc dir el teu nom' (vídeo).

Solidaritat Catalana presenta una iniciativa legislativa popular (ILP) per a blindar la immersió lingüística.

Batlles de dotze capitals de l'arc mediterrani es reuneixen a Castelló.

El Senat espanyol aprova la reforma constitucional.

Pujol crida a presentar batalla.

8

Pep Guardiola rep la medalla d'honor del Parlament de Catalunya en un acte molt emotiu.

La publicació del patrimoni dels diputats i senadors espanyols col·lapsa les webs del Congrés i el Senat.

9

Es mor Josep Termes de càncer a setanta-cinc anys. És considerat l'historiador que va teoritzar i demostrar les arrels populars del catalanisme.

L'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol, suspèn els actes institucionals de la Diada.

Comença la Setmana del Llibre en Català al Parc de la Ciutadella de Barcelona, sense envelat i amb un acte que aplega Jaume Cabré amb editors europeus.

Obama presenta un ambició pla contra la desocupació de 321.000 milions.

Primer dels tres concerts al Palau Sant Jordi de Barcelona del grup Sopa de Cabra.

València ret homenatge a Manuel Sanchis Guarner, quan es compleix el centenari del seu naixement.

S'inaugura la instal·lació 'Memòria fragmentada' de Francesc Torres al CCCB. Mostra les fotografies que l'artista va fer de les restes dels atemptats a les torres bessones de Nova York el 2001.

CiU, PSC, ICV i ERC acorden instar el govern a mantenir la immersió lingüística.

10

El govern balear diu que vol equiparar català i espanyol a l'escola.

Setembre 2011

El PSM, Iniciativa Verds i Entesa per Mallorca es presentaran en coalició a les eleccions a les Corts espanyoles del 20 de novembre.

Egipte declara l'estat d'alerta després de l'atac a l'ambaixada d'Israel.

El president Mas avisa del trencament de les regles de la transició en el discurs de la Diada.

11

Diada nacional de Catalunya marcada per la defensa de la llengua. Multitudinària manifestació. Màrius Serra defensa la immersió lingüística en l'acte institucional de la Diada i proclama: 'Català a l'atac! Visca la llengua viva!'

VilaWeb retransmet en directe els actes de la Diada, un directe que dura de les 11.00 a les 20.00.

Ampli suport de les entitats, partits i ciutadans en la celebració de la Diada a Badalona.

Obama i Bush commemoren junts els deu anys de l'11-S.

Es mor Jordi Pere Cerdà, el poeta nord-català.

12

El curs escolar comença sota l'amenaça contra la llengua.

Esclata un forn de la central nuclear de Marcola, a la Provença.

La por a la fallida de Grècia torna a enfonsar les borses europees.

Concentracions contra l'atac a la immersió lingüística omplen les places del Principat.

Vic crea l'associació de municipis per la independència.

13

Arenys de Munt s'afegeix a l'associació de municipis per la independència.

L'extrema dreta s'enfonsa a les municipals de Noruega. Els resultats s'esdevenen dos mesos després de la matança d'Utoya.

El congrés espanyol vota a favor de la immersió lingüística.

La ILP 'Televisió sense fronteres' es tramitarà al Congrés espanyol la legislatura vinent.

Es mor Richard Hamilton, pare del pop art i degà de l'art de la segona meitat del XX.

Gran 'Elefantdret' de Miquel Barceló s'exposa a Nova York.

14

Merkel, Sarkozy i Papandreu contacten per videoconferència per desencallar el rescat grec.

Concert d'homenatge a Pau Casals al Palau de la Música de Barcelona. Sona l'himne de les Nacions Unides que el mestre va estrenar fa quaranta anys.

Salvador Alemany està d'acord amb la viabilitat econòmica d'una Catalunya independent.

Desembarca Amazon.es amb 50.000 llibres en català.

15

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya suspèn l'últimàtum d'implantar l'espanyol com a llengua vehicular.

Bauzà i Fabra es reuneixen a Palma pel corredor mediterrani.

El sector del llibre en català, prudent davant l'arribada d'Amazon.

16

Fabra es reuneix amb Mas a Barcelona pel corredor mediterrani.

L'actor i activista Jordi Dauder s'ha mort.

L'Audiència espanyola condemna Arnaldo Otegi a deu anys de presó.

Abbas sol·licitarà formalment a l'ONU el reconeixement de Palestina com un estat de ple dret.

17

Piulada conjunta
#TwitterEnCatala

Trobada 'quellegista': llegir, més que una passió.

Alfred Bosch s'imposa a Joan Ridau i serà el candidat d'ERC a les eleccions espanyoles.

El Barça s'imposa a l'Osasuna per un contundent 8 a 0.

18

Strauss-Kahn admet una 'falta moral' i renuncia a ser candidat a les eleccions.

Milers d'indignats es manifesten en ciutats de tot el país.

19

El Tribunal Constitucional admet a tràmic el recurs del govern espanyol contra la llei de l'aranès.

'Bola de drac' torna a Televisió de Catalunya.

La fiscalia retira l'acusació contra l'ultradretà García Sentandreu.

20

Andreu Mas-Colell presenta els resultats de l'auditoria externa dels comptes de la Generalitat.

Els Octubre suspenen enguany la Nit Literària per l'escanyament econòmic a Acció Cultural del País Valencià.

El govern d'Andorra aplicarà per primera vegada un impost sobre la renda.

El Congrés espanyol aprova una moció per a l'impuls del corredor mediterrani.

El Parlament català s'afegeix a la defensa de la immersió lingüística.

Joel Joan, Paluzie, Strubell, Tremosa i Romeva presenten al Parlament Europeu el documental 'Spain's Secret Conflict'.

Setembre 2011

21

Mas, Fabra i Bauzá pressionen junts a Brussel·les.

Obama s'oposa al reconeixement de l'estat palestí a l'ONU.

Barcelona i València empaten a Mestalla amb bon futbol.

22

VilaWeb ensenya el barri de Gràcia de Barcelona als usuaris de l'aerolínia KLM.

El pessimisme sobre el creixement econòmic torna a enfonsar les borses.

Troy Davis, executat als EUA.

La central nuclear d'Ascó I i II funcionaran deu anys més.

El 'pregó sonor' de Joaquim Maria Puyal obre les festes de la Mercè de Barcelona.

23

El president de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP), Mahmud Abbas, ha demanat al president de l'ONU el reconeixement de l'estat palestí com a membre de ple dret de l'ONU.

Els treballadors de RTVE demanen la dimissió dels consellers del PP, PSOE, CiU, ERC i CCOO, per voler controlar el contingut de les notícies.

Els investigadors del CERN sobre els neutrins defensen el descobriment.

24

L'assemblea de compromissaris del Barça ratifica l'acord amb Qatar Foundation.

Milers de persones es manifesten a Bilbao contra la sentència que condemna a deu anys Arnaldo Otegi.

Joan Baldoví encapçalarà la llista per València de Compromís el 20-N.

25

Isaki Lacuesta guanya la Conxa d'Or al Festival de Sant Sebastià amb 'Los pasos dobles', que és una mirada sobre Miquel Barceló.

Darrera correguda de bous a la Monumental de Barcelona.

El col·lectiu de presos d'ETA s'adhereix a l'acord de Gernika.

Pep Guardiola defensa Joan Laporta.

Victòria contundent de l'esquerra a les senatorials a Catalunya Nord.

26

La petició de reconeixement de l'estat palestí arriba al Consell de Seguretat de l'ONU.

Bauzá anuncia una gran retallada en el sector públic.

Quaranta anys de la comuna lliure de Christiania, a Copenhaguen.

Zapatero dissol les Corts i convoca eleccions.

Mascarell anuncia un acord amb les 'majors' prescindint de la quota del 50%.

27

Fa cinquanta anys de la mort de Josep Maria de Sagarra.

'Qui té por de l'Ulisses' de James Joyce?

Fabra anuncia una retallada de 400 milions al sector públic.

Mas defensa un impost temporal sobre les grans fortunes en el seu primer debat de política general.

Maria del Mar Bonet i Manel Camp es retroben.

28

Les entitats assistencials critiquen el govern per ajornar dos mesos el pagament a residències d'avis i discapacitats.

'Pa negre', seleccionada per optar als Oscar.

Bauzá anuncia que retallarà més de la meitat de les empreses públiques.

Espanya i França pacten contra el corredor mediterrani.

Amazon presenta Kindle Fire, la nova pissarreta tàctil.

El soci que va demandar Laporta ara sol·licita que s'ajorni l'embargament.

29

CiU i ERC acorden una nova llei que permeti una consulta sobre el concert econòmic sense permís de l'estat.

Centenars de treballadors de la sanitat entren a la seu de l'Institut Català de la Salut.

Alemanya aprova l'amplicació del fons de rescat europeu.

Les residències concertades rebran finalment el 50% del pagament de setembre i tot el d'octubre.

El poeta Salvador Iborra mor apunyalat al centre de Barcelona.

L'escriptor David Cirici guanya el Premi Prudenci Bertrana. Parteix del 'cas Millet' per bastir una novel·la crítica i irreverent.

30

El comissari d'Indústria europeu visita València per impulsar el corredor mediterrani.

CiU, ERC i ICV aproven el model de pacte fiscal fora del règim comú.

Comença la vintena Temporada Alta.

L'estat espanyol ja controla el 100% d'Unnim i el 90% de Catalunya Caixa.

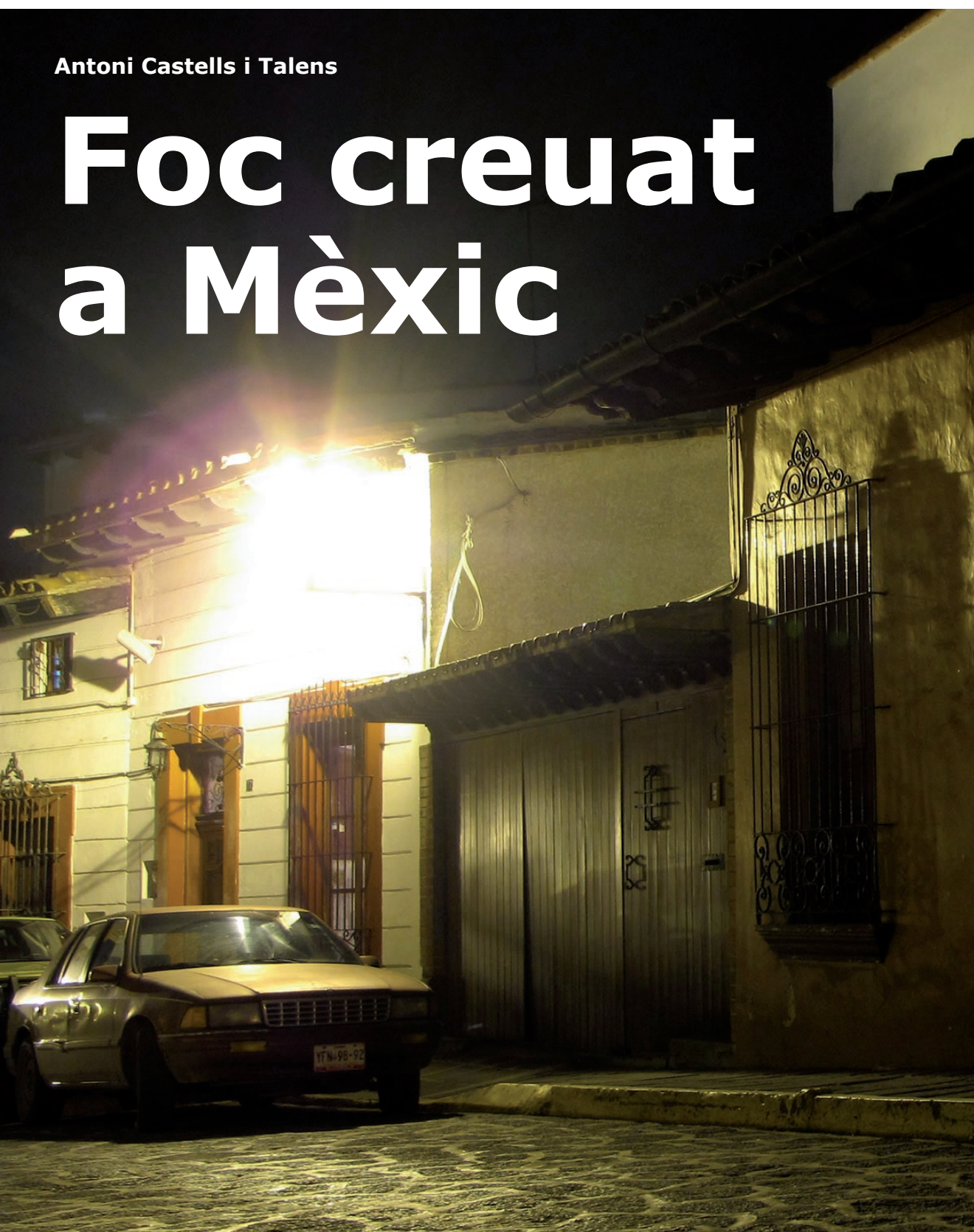
Caixa Ontinyent i Caixa Pollença, les úniques supervivents.

El Parlament fixa el 10 d'octubre com a data límit per presentar el pressupost.

L'editorial Moll trontolla.

Antoni Castells i Talens

Foc creuat a Mèxic

Sense voler-ho, la meva ciutat s'ha convertit en una metàfora de Mèxic. Un dia la violència hi va desembarcar i ara no se'n vol anar

Amb una població que no arriba als 800.000, Xalapa té un toc de país antic, amb teulades altes i colonials, cobertes de teules vermelles, i amb carrers de llambordes. Als barris, la gent encara et diu bon dia per més que no et conegui. Als matins, el cim nevat dels 5.600 metres del Citlatépetl presideix el paisatge mentre els nanos uniformats van a escola. I a la nit, a la plaça del centre, els passejants compren xurros o blat de moro bullit amb formatge i pebre picant, sovint entre una boira espessa que hi dóna un aire encara més bucòlic. En Sisa diria, sense ironia, que Xalapa és domèstica i és una postal. I en pocs mesos, jo calculo que quatre, la postal s'ha anat cremant.

Escric això un dimarts* al vespre, amb les vies principals de trànsit desertes i la postal totalment calcinada. A l'avinguda de Ruiz Cortines, una de les més transitades de la ciutat, no hi

circula ni una ànima. Ho sé perquè la tinc aquí a la vora i ho acabo de veure des del balcó de l'habitació de dormir. És un dia feiner, però sembla un diumenge a les quatre de la matinada.

Fa tres hores hi ha hagut "balacera", és a dir tiroteig. Un altre cop. En aquests moments, els principals carrers estan tallats per camions de l'exèrcit. Hi ha bloquejos militars. Uns vianants s'han refugiat en una església, a uns estudiants les autoritats no els han deixat sortir de la seva universitat i s'han sentit trets a diversos llocs de la ciutat, incloent-hi al voltant del mateix edifici on la meva dona, en estat de cinc mesos, té una ecografia demà a les vuit del vespre.

Ningú no avisa que la guerra ha començat. La televisió i la ràdio no informen, i només les xarxes socials i algun diari electrònic s'escapen de la censura. I cada cop menys, pequet fa dues

setmanes, dos repòrters ciutadans van ser detinguts a Veracruz (a 100 quilòmetres d'aquí) acusats de terrorisme per piular rumors no confirmats per twitter que van causar alarma social. Tots dos han denunciat tortures.

En poques setmanes ens hem acostumat a veure combois de Hummers militars farcits de gent amb passamuntanyes, cascs i armilles antibales. A sobre de cada cabina del conductor, hi han instal·lat una metralladora enorme, que un soldat, dempeus, engrapa amb les dues mans, a punt per disparar. La resta de soldats, set o vuit per camió, duen unes metralletes de la mida d'un nen de sis anys. Aquest migdia n'he vist dos, de combois així, un de quatre vehicles i un altre de dos, quan anava caminant a un restaurant per veure el partit entre el Barça i el Milan.

La darrera balacera ens havia tocat diumenge. Tornàvem a casa després de dinar a fora per commemorar la Diada Nacional del meu altre país i des del despatx, la meva dona i jo vam sentir ràfegues. Ens vam pensar que eren piules, ara que s'acosta el 16 de setembre, dia de la independència de Mèxic. Al cap d'uns minuts, una amiga em va enviar un SMS: "Hola! q hay balacera x tus rumbos segun twitter? [Hola! Que hi ha tiroteig per on vius segons twitter?]. Jo encara li vaig contestar que no, que hi havia soroll però segurament no eren trets. I sí que ho eren. Sonaven tan a prop que el primer ens vam pensar que era alguna cosa que havia caigut a la cuina i vam baixar a veure si tot estava bé.

Al gener, havíem tingut el primer avís, un enfrontament entre

"narcos" i policies que es va acabar amb 16 morts. No en vam fer gaire cas perquè ens van dir que era un fet aïllat i ens ho vam voler creure. Després al maig, jo estava a casa tot sol a punt per anar a un concert, i vaig sentir focs artificials, com una traca. I què cony una traca, era una balacera amb kalàixnikovs a una cantonada de casa. I cotxes i camionetes a tota pastilla amunt i avall i sirenes i més sirenes de policia. Quan vaig sortir al carrer, la gent estava dreta a fora de les cases, parlant del que estava passant, del poc acostumats com n'estàvem tots plegats. Alguns fins i tot ho van observar tot des del terrat, com qui té un piset amb vistes a un camp de futbol de tercera divisió i mira un partit des del balcó. La premsa al dia següent només hi va dedicar un breu sense detalls. Es parlava de si hi va haver cinc morts, de si no hi va haver detinguts. Ningú no ho sap, ni els periodistes locals que conec.

A l'estiu, n'hi va haver més, de balaceres. Una va acabar amb 11 morts, alguns dels quals les autoritats volien fer passar per delinqüents i eren gent normal de Xalapa. En una altra hi va morir una família que conduïa pel lloc equivocament un diumenge a la tarda. N'hi ha hagut més però ja hem perdut el compte.

I ara, una nit de mitjans de setembre, els carrers de Xalapa estan buits i no se sent cap soroll. No hi ha ningú a les finestres, ni encara menys als terrats. Se sent alguna sirena aïllada molt de tant en tant. I la gent d'aquí deu estar com jo, trista i plena de ràbia per una guerra que ens ha arribat sense que fos nostra. La por ha guanyat. Mèxic té por. ■■■

Els vídeos **més vists** a VilaWeb.TV

Pep Guardiola

'Si ens aixequem ben d'hora
i penquem, aquest és un país
imparable'

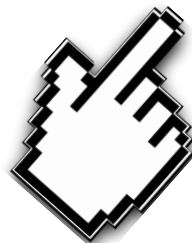
Màrius Serra

'Català a l'atac!
Visca la llengua viva!'

Joaquim M. Puyal

Puyal fa un tomb per la vida
de Barcelona

Entreu a
www.vilaweb.tv

Sebastià Bennasar

Quan maten el futur d'un país (per al meu amic Salva)

Vegeu el vídeo de
l' emotiu homenatge

El 29 de setembre moria apunyalat el poeta Salvador Iborra (València, 1978), apunyalat al barri de Ciutat Vella de Barcelona. El poeta havia publicat 'Un llençol per embrutar', 'Les entranyes del foc' i 'Els cossos oblidats' (Onada edicions). El seu amic Sebastià Bennasar, escriptor i periodista, el recorda.

Hi ha una cosa de la qual em penedesc profundament: no haver pogut enregistrar totes les converses amb tu, estimat Salva. Quantes hores devem haver parlat de dones, de literatura, de la vida, del món? Deuen ser incomptables. I de vegades em semblen massa poques. Però tots els teus amics sabem que un sol horabaixa de conversa –o una sola matinada– equivalia a hores i hores de lectures i màsters i solituds i certeses, perquè, en cada una de les teves paraules, hi abocaves tot allò que havies llegit i que havies viscut, coses que sovint es barrejaven en allò que el nostre estimat Ponç Pons en diu 'escriure'.

En aquests moments són moltes les persones que em demanen si sé res dels homes que et furtaren la vida, si han passat a disposició judicial, si és veritat això que en contenen els mitjans, si sé quants anys passaran a la presó, si seran jutjats per assassinat o per homicidi i, a tots, els dic que no ho sé. No és que no m'interessi, però no crec que sigui la cosa important. La cosa important és que et llegeixin. I la cosa important és que se sàpiga que aquest país amb nom plural que tu tant t'estimaves ha perdut un gran poeta i un gran intel·lectual. Que amb la teva mort ens hem quedat sense les teves paraules futures. Nosaltres, els que hem tengut el rar privilegi que passassis per la nostra vida hem perdut un ésser estimat, però aquest país ha perdut una persona en el moment precís en què els seus fruits haurien pogut ser brutals.

És inevitable en aquests moments pensar en Bartomeu Rosselló Pòrcel, el poeta dissortat que més ha influït la literatura catalana (bé directament o bé com una

influència directa sobre poetes que després han estat influències directes). Tu també ens has deixat tres llibres, un enfilall de versos de primer nivell, amb una tercera obra rodona, quasi perfecta. 'Els cossos oblidats' és un gran llibre, possiblement un dels més importants de la poesia contemporània en la nostra llengua precisament perquè és original, diferent, valent. La millor manera de servir-te en el temps és ensenyar la teva poesia, és que la llegeixin i que siguis una influència per a aquells qui han de venir darrere teu. Quedem-nos amb els versos, però no oblidem que els qui t'han furtat la vida també ens furten aquesta ciutat que amares amb delit i que molts ciutadans volen continuar servant.

Amic, que Aragorn i Gandalf et guïen de cap a les terres dels elfs immortals on sempre sona 'Romeu i Julieta' dels Dire Straits i hi ha un núvol que et duu pluja, cafè i un whisky d'aquells bons. I que Ferrater, Ausiàs i Vicent Andrés Estellés t'acullin a taula.